

De 1000-kilometerrit van de Noordhollandsche Motorclub. — De jubileumfeesten te Amsterdam. — Nederland en de aviatiek. — De opening der Staten-Generaal. — Het 50-jarig bestaan van „Het Witte Kruis”.

GEÏLLUSTREERD WEEKBLAD

PANORAMA

No. 13 (39) 13^{DE} JAARGANG
23 Sept. 1925

A.W. SIJTHOFF'S
UITGEVERS MAATSCHAPPIJ
LEIDEN

Prijs per 20 ct. Voor Week- 17½ ct.
Nummer Abonné's
Per kwartaal f 2.25, Franco per post f 2.50

HET KONINKLIJK BEZOEK AAN SCHIEDAM



Vrijdag 18 dezer heeft H. M. de Koningin vergezeld van Z. K. H. Prins Hendrik en H. K. H. Prinses Juliana een bezoek gebracht aan Schiedam. — Onze fotograaf legde het moment vast, waarop de Koninklijke Familie op het bordes van het fraai versierde Stadhuis, de Haar gebrachte zanghulde in ontvangst nam.

De oude Stede Middelburg

„Lange Jan” bekend, dateerende uit de jaren 1713 tot 1718. Indrukwekkend rijst deze 87 M. hoge toren op, zoodat hij in de Walcherensche schoone landouwen domineert. Het bovengedeelte bestaat uit hout, met koper beslagen. De majestueuse toren is voorzien van een prachtig carillon, bestaande uit 41 klokken. Van den trans af heeft men een schitterend gezicht over het eiland, „Zeeland's tuin”. Bij helder weer onderscheidt men zelfs duidelijk de badplaatsen op de Belgische kust, terwijl somwijlen het vergezicht zelfs tot Antwerpen reikt.

Overall bemerkt men rondwandelend door de hoofdstad, dat deze is een onzer belangrijkste historische vesten. Aan de zoogenaamde Dwarskade vormt het huis „In de Steenrotse” een bekoring der oogen. Deze bijzonder fraaie gevel in renaissancestijl werd in 1590 gebouwd door den steenhouwer Andries de Valckenare.

Tusschen de lijsten bemerkt men prachtig uitgevoerde symbolen van het vroegere steenhoudersbedrijf en verschillende ge-



Het Stadhuis

Terzij op het ruime marktplein van Zeelands hoofdstad, op welk centrum verschillende winkelstraten samenkomen, verheft zich fier en statig het imposante stadhuis, ongetwijfeld een der schoonste gebouwen van ons vaderland.

Het prachtige Gothische bouwwerk werd in het begin der 16e eeuw ontworpen en voltooid door de kunstzinnige familie Anthonis Kelderman uit Mechelen.

Schitterend prijkt deze gevel in Bentheimer steen, rijk geornamenteerd met consoles, loof- en kantwerk en versierd met niet minder dan 25 bijna levensgrote beelden van de graven van Holland en Zeeland. De westelijke topgevel draagt een beeld van Koningin Wilhelmina en Prinses Juliana.

In de jaren 1670 en 1784 werd de zijgevel aan de Noordstraat vernieuwd. Het indrukwekkende historische monument wordt gekroond door een sierlijken toren. Boven het wijzerbord komen bij ieder half en heel uur gewapende landsknechten of ruitertjes te voorschijn.

Ook het interieur is bijzonder bezienswaardig. Het beneden-gedeelte bevat de voormalige oude vierschaar, waar fraai gebeeldhouwde banken en andere bezienswaardigheden het oog bekoren. De gerestaureerde bovenzaal is als museum ingericht. De Raadzaal bevat fraaie meubels, kostbare behangsels en verschillende schilderstukken. In het rijke archief berust een schat van wetenschappelijke en historische werken.

Van het ruime marktplein af voert de Lange- en Kortbrug naar de „Balans”, genoemd naar het vroegere Waaggebouw. Hier bevinden we ons in de omgeving van de bekende Abdij.

Allereerst valt het oog echter op de bijzonder fraaie renaissance-gevel van de sociëteit „St. Joris”, oudtijds het Schuttershof van den „Edelen Voetboog”.

Bij het Kantongerecht, dateerende uit het jaar 1670, vragen nog drie interessante gevels onze aandacht.

Midden op de Balans bevindt zich een fontein, opgericht bij bezoek van de Koninklijke familie in 1894.

Een dubbele poort bij het gebouw van den Provincialen Waterstaat vormt den hoofdingang der zoo beroemde Abdij: de zetel van het Provinciaal Bestuur van Zeeland. Onmiddellijk gevoelt men zich hier in historische omgeving: het stille, rustige plein met statig geboomte, waaromheen het trotsche gebouwencomplex der Abdij oprijst: een weelde voor de oogen.

Eertijds werd de machtige Abdij, gebouwd in het begin der twaalfde eeuw, bevolkt door de Praemonstratenser-orde uit Antwerpen. Rijk begiftigd met geschenken door den Roomsche-Koning Willem II, werd het bouwwerk met groote weelde ingericht. Verschillende deelen van het imposante bouwwerk herinneren nog aan den historischen bouw.

Aan de Abdij sluit zich aan de Koorkerk, waarschijnlijk oudtijds het „choor” van het oorspronkelijke bedehuis.

In het laatst der vorige en het begin van deze eeuw werd het zeer belangrijke bouwwerk gerestaureerd.

Naast het historische bedehuis rijst fier omhoog de bekende Abdijtoren, bij de Walcherensche bevolking algemeen onder den naam



Het hofje bij de Fransche Kerk



Een kijkje op de Markt, als er de groote wekelijksche markt gehouden wordt. Links een gedeelte van het fraaie Stadhuis.



De schilderachtige Abdij

wijde tafereelen. Hierboven prijken de borstbeelden van Julius Caesar en Octavius Augustus. Sedert het vorige jaar is het belangwekkende pand tot museum ingericht.

Ook de Kinderdijk is rijk aan typische geveltsjes.

Een bijzonder oud stadsgedeelte van zeldzame bekoring ligt aan de zuidzijde van het Droogdok. Hier vindt men den ingang van de „Kuiperspoort”, een verzameling van antieke pakhuizen en gebouwen, waar in vroeger tijd het Kuipers- en Wijnkoopersgilde zetelde.

Ook in de Langedelft, Middelburgs Kalverstraat, munten naast de talrijke winkels, verschillende gebouwen uit door historisch schoon. Hier wijzen we op den arduinsteenen gevel van een in 1733 door Joh. Pieter van den Brande gebouwd woonhuis, thans als Provinciale bibliotheek in gebruik. Verderop trekt de aandacht het huis „De Gouden Zonne”, gebouwd in 1635, bijzonder rijk geornamenteerd met basreliefs in gehouwen steen en de wapens van de oorspronkelijke familie Guibelman Quirijnssen, in 1629 Burgemeester der stad.

Op de markt wordt het oog geboeid door de beide gevels „de Vijgeboom” en „de Kerfbylle”, toebehoorende aan de Vereniging voor Vreemdelingenverkeer op het eiland Walcheren. Laatstgenoemd pand doet sedert 1906 dienst als bureau van voornoemde vereniging, welke zich in alle opzichten beijvert den toeristen ter wille te zijn, en veel invloed uitoefent op het behoud van het landelijk en historisch schoon van het bekoorlijke eiland.

Van het marktplein af voert de elektrische tram naar Vlissingen door de zoogenaamde Langewiele, waar we den fraaie gevel aantreffen „De bonte Olymolen”, een der weinige huizen met een luifel. In 1899 is dit pand grondig gerestaureerd. Terzijde treft men het merkwaardige front van de woning „De dry Gistpotten”.

Door de Langewiele komt men bij het „Militair Hospitaal”, oudtijds het gebouw van de handboogschutters, eveneens een belangwekkend gebouw, dateerende uit het begin der 17e eeuw, in later jaren gerestaureerd.

Aan 't einde van de Vlasmarkt valt het oog op het zoogenaamde Schuttershof, in welks tuin zich het Kunstmuseum bevindt, de Zeeuwsche openbare verzameling van schilderijen. In het Gerechtsgebouw op het Hofplein, waar oudtijds „het huis der Duitsche ridders” stond, vindt men in een der zalen kostbare Gobelins. Zeer bezienswaardig is voorts de verzameling van het Zeeuwsch Genootschap der wetenschappen, opgericht in 1769, hetwelk behalve vele kostbare en bijzondere antiquiteiten een omvangrijk kabinet bevat van oude munten en penningen.

Zoo heeft Middelburg binnen zijn vroegere wallen gelukkig bewaard een schat van monumentale bouwwerken en historische herinneringen, welke jaarlijks duizenden bewonderaars trekken. Heerlijk schoon is bovendien de ommanteling der stad. De breede, oude vestingwallen zijn reeds jaren geleden geslecht en herschapen in prachtige, bloemrijke plantsoenen met hoogopgaand geboomte. En achter die breede, stille vestinggracht slingeren zich de fraai bebouwde singels, vol gratie.

Wie oog heeft voor historisch schoon, voor lijn en kleur uit vroegere dagen vol kunstzin, brenge een bezoek aan Walcherens hoofdstad!



„In de Steenrotse" te Middelburg.

verward verder: „Ik zal u vertellen, hoe ik het weet. Ik heb namelijk in mijn hut een ontvangtoestel dat evengoed ontvangt als uw scheepsapparaat. Vandaag, om ongeveer bij half vijf, ving ik de volgende boodschap op, die Sidney had afgezonden:

„Stoomschip Zeemeeuw. Schip doorzoeken. Stop. Roofmoordenaar Evans is aan boord. Stop. Of als passagier of als matroos. Stop. Sein antwoord, golf 2400. Havenpolitie Sidney."

„Weet u, dat dit telegram ontvangen is, kapitein?"

„Neen! Ik heb het telegramboek vanavond gecontroleerd. Maar dit telegram is er niet in opgenomen. Maar..."

„Eén oogenblikje, alstublieft. Dan weet u natuurlijk ook niet het antwoord, dat u naar Sidney liet seinen?"

„Ik? Een antwoord naar Sidney laten seinen? Wat zou ik dan hebben moeten seinen? Ik weet van het gehele telegram niets af!"

„En toch hebt u, of beter gezegd iemand, die zich voor u uitgaaf, laten seinen:

„Schip doorzocht. Stop. Geen onbekende aan boord. Stop. Aanwezigheid van roofmoordenaar uitgesloten. Stop. Kapitein Sims, Zeemeeuw."

„Verdraaid nog aan toe!" riep kapitein Sims uit, en sloeg met zijn vuist op de tafel.

„Sst!" fluisterde Dr. Thomson. „Wind u niet zoo op, en praat niet zoo luid! Wie

weet, of we niet beluisterd worden... Laten we liever zien uit te maken, wie de schuldige is... Ik ben geheel tot uw dienst, als ik u soms op de een of andere wijze helpen kan..."

„Natuurlijk is de marconist Wendel de schuld. Die ontvangt en verzendt alle telegrammen. Maar we zullen hem leeren..."

De kapitein stond op en haalde uit een lade in een kast in den muur een revolver, die hij in zijn zak stak. Toen zette hij zijn pet op.

Dr. Thomson was ook opgestaan. „Mag ik uw mijn mening zeggen, kapitein? Ik zie er niet alleen een dienstver-grip in van dien Wendel, maar ik durf zelfs beweren, dat die kerel de gezochte moordenaar is. Waarom zou hij u anders dat telegram niet hebben laten zien, en op zijn eigen



De Lange Jan met de beide kerkgebouwen te Middelburg.

DE MARCONIST VAN DE „ZEEMEEUW"

Kapitein Sims van het op de lijn Sidney—San Francisco varende passagiersschip „Zeemeeuw" was in het geheel niet blij, toen hij tegen middernacht gewekt werd met de boodschap dat een van de passagiers, Dr. Thomson, hem dringend spreken wilde.

Acht dagen geleden had het aan de Australië-Amerika-lijn toebehoorende schip Sidney verlaten, en in den doolhof van de Polynesische eilanden schiet er voor een plichtsgetrouw kapitein, die zich bewust is van de verantwoordelijkheid, welke hij draagt voor de honderden menschenlevens die aan zijn zorgen zijn toevertrouwd, niet veel tijd om te slapen over. En daarom had kapitein Sims zich voorgenomen, om in dezen eersten nacht, dat hij zich eindelijk vrij kon maken, eens goed uit te slapen. Het is dus te begrijpen, dat hij zich geërgerd voelde, gestoord te worden in zijn nachtrust. Maar het betrof een uiterst dringende kwestie, had Dr. Thomson doen weten, en dus...

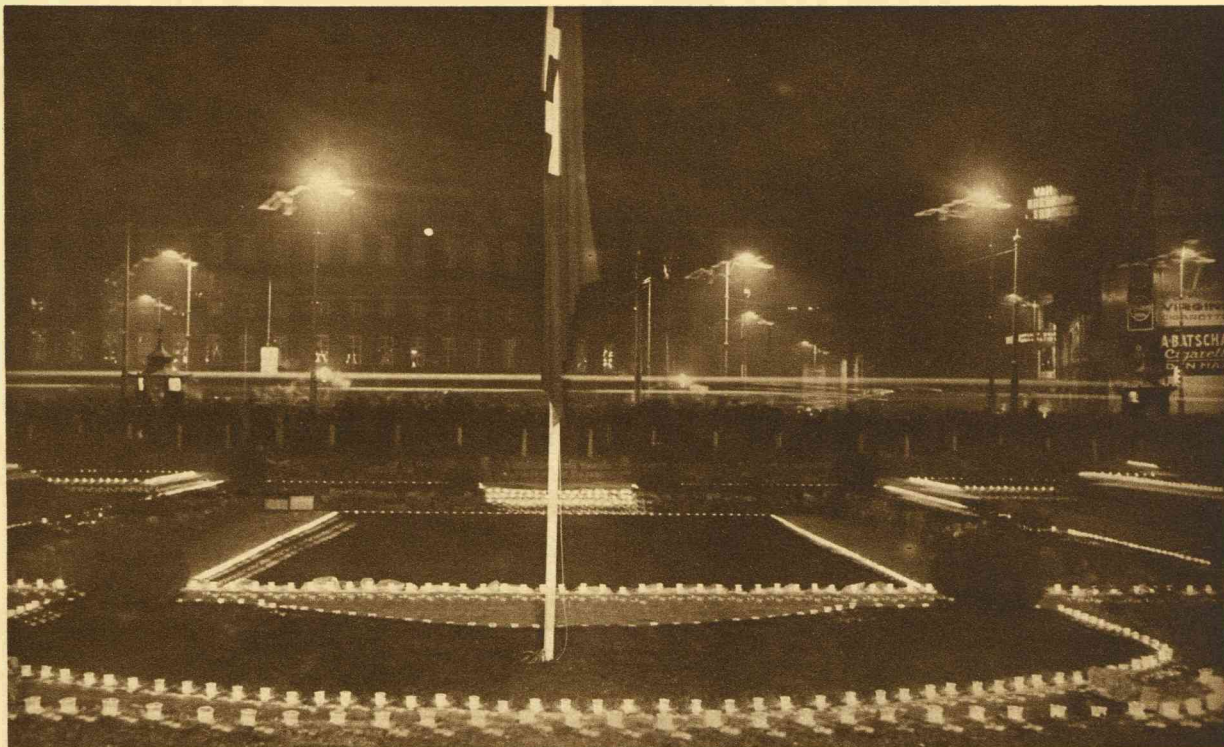
Dr. Thomson, die op de scheepslijst was ingeschreven als technisch directeur van een groote fabriek te Los Angeles, trad de hut van den kapitein binnen. Zijn gezicht stond zeer ernstig, en zijn stem klonk bijna fluisterend, toen hij, zoodra hij gezeten was, informeerde of men hier, in de hut van den kapitein, kon spreken zonder beluisterd te worden. Kapitein Sims, die eenigszins verbaasd was over het zonderlinge optreden van zijn passagier, beantwoordde de vraag bevestigend met een hoofdknik. En toen begon Dr. Thomson: „Ik kom u mededeelen, dat zich aan boord van uw schip een roofmoordenaar bevindt!"

Kapitein Sims vertrouwde zijn eigen ooren niet. „Wat zegt u..."

„Dat er aan boord van de „Zeemeeuw" een roofmoordenaar is!"

De kapitein streek met zijn vlakke hand langs zijn voorhoofd. Zou Dr. Thomson gek geworden zijn?

Hij moest deze gedachte echter direct weer loslaten, want de man tegenover hem ging zakelijk en in het geheel niet



De jubileumfeesten te Amsterdam.

Het nieuwe Damplantsoen was des avonds met vetpotjes feestelijk geillumineerd, hetgeen een schilderachtigen aanblik opleverde.

gezag hebben teruggeseind, dat de gezochte misdadiger niet aan boord was? Daar moet hij, toch een reden voor gehad hebben? Hoe lang kent u dien man?"

De kapitein dacht een oogenblik na. Toen zei hij, terwijl er een ernstige, zorglijke trek op zijn gelaat verscheen: „Daar kon u wel eens gelijk in hebben! Ik ken hem nog geen tien dagen. Op den dag dat wij vertrokken, werd mijn oude marconist plotseling door de maatschappij teruggeroepen, en werd mij dien Wendel toegewezen. Maar hij zou slechts tot Francisco aan boord blijven!"

„Aha, daar heb je het al. Daar waant hij zich natuurlijk veilig! Nu, we zullen wel een streep door zijn rekening

halen. Wat denkt u te doen, kapitein?"

Sims dacht slechts een oogenblik na.

„Ik zal koers laten zetten naar Honolulu en den schoft daar uitleveren. Ik zal daar wel een anderen marconist weten te krijgen. Als ik nu den koers laat veranderen, zijn we binnen een uur of veertien voor Hawaï... Kom mee..."

De beide mannen gingen de trap op naar boven. De officier van de wacht ontving de noodige aanwijzingen om den koers te veranderen. Daarna gelastte de kapitein twee stevig-gebouwde matrozen om hem naar het achterdek te vergezellen, waar zich de hut van marconist Wendel bevond.

Wendel — of hoe hij dan anders heeten mocht — zat aan de tafel en las, terwijl hij een sigaret rookte, in een oude courant. De telefoon had hij over zijn ooren. Eigenlijk zag hij er, zooals hij daar zat, heelemaal niet als een gevaarlijk misdadiger uit.

De kapitein ging eerst alleen naar binnen. Wendel keek hem verbaasd aan, en vouwde toen, terwijl hij opstond, zijn courant dicht, en deed de telefoon van zijn ooren.

Kapitein Sims was geen comediand. Hij zei direct waar het op stond.

„Waarom heeft u me niets verteld van het telegram van de havenpolitie van Sidney?" vroeg hij op den man af.

Eén oogenblik scheen Wendel verrast. Maar hij herstelde zich spoedig. Hij had natuurlijk een dergelijk telegram niet ontvangen, anders zou hij het vanzelfsprekend in het boek geschreven hebben, en den kapitein ervan verwittigd hebben.

De kapitein keek hem doordringend aan, toen liep hij naar de deur en zei: „Dr. Thomson, wilt u even hier komen?"

Thomson trad binnen en vertelde dat hij het telegram zelf had opgevangen. Achter hem stonden de beide matrozen met revolvers en handboeien. Wendel glimlachte, toen hij hen gewaar werd... ja, werkelijk, hij lachte! Kapitein Sims werd razend toen hij het zag.

Hij brulde tegen hem: „Leelijke schoft, roofmoordenaar, lach niet!" Hij zou dien kerel, die zijn dierbaar en goed bekend staande schip in opspraak bracht, het liefst bij de keel gegrepen en gewurgd hebben.

„Beken!" zei Dr. Thomson scherp, den „marconist" doordringend aankijkend.

Deze scheen even in een hevigen tweestrijd te verkeeren. Toen zei hij:

„Ik beken het. Ik heb het telegram ontvangen, en het

Zie vervolg op pag. 8

Nederland en de Aviatiek

Nederland in de lucht is Nederland op z'n best. Zoals wij, sinds eeuwen, over heel de wereld als koene zeevaarders bekend staan, zullen wij — althans als de teekenen niet bedriegen — in de toekomst een eereplaats blijven innemen in de wereld der aviatiek. Zoowel de industrie als de exploitatie der vliegmaachines, hebben een peil bereikt, waarop wij, zonen van een klein volk, trotsch mogen zijn. Als wij onze positie op het gebied der aviatiek beschouwen, dienen we in de eerste plaats te wijzen op onze industrie. We



Frits Koolhoven.

behooren de loftrompet te blazen over den arbeid van Fokker en Koolhoven, en . . . van hun medewerkers.

Want al kent het publiek de namen der talloze helpers onzer beider vliegtuigconstructeurs niet, men kan er zich van overtuigd houden, dat beide kampen vele talentvolle aides tellen.

Dat neemt niet weg, dat zonder de stuwkracht der kopstukken de naam onzer nationale vliegtuigindustrie nimmer in zoo hoog aanzien zou zijn gekomen, want het moet maar weer eens gezegd: zoowel Koolhoven als Fokker zijn genieën!

Het valt te betreuren, dat wij geen deugdelijken Nederlandschen vliegtuigmotor hebben, waarmede onze avions uitgerust kunnen worden en waardoor wij zouden krijgen een combinatie van toestel en motor geheel van Nederlandsch fabrikaat.

Te meer treft het gemis van zulk een motor, daar er voorloopig nog wel geen uitzicht op verandering in den toestand is. Maar wij kunnen begrijpen, dat er niet spoedig iemand gevonden zal worden, die zich gaat toeleggen op de in elk opzicht riskante fabricage van explosiemotoren. De risico bestaat n. l. o. i. niet alleen in het financieele gedeelte, doch ook de kans om een goed figuur te maken op motorisch gebied, wordt met den dag geringer. Immers,

de eischen, welke men tegenwoordig aan een vliegtuigmotor stelt, zijn enorm hoog. Dat bewijst wel het feit, dat de meeste vliegtuigconstructeurs, ondanks de groote ervaring, welke zij met enkele fabrieken in den loop der jaren hebben opgedaan, er toch nog niet toe konden besluiten één fabrikaat bij voortdurend toe te passen.

Op constructief gebied presteeren wij echter heel wat. Als wij nagaan hoe het gesteld is met de luchtvaart, het gebruik van vliegmaachines dus, in ons land, dan komen wij tot de volgende beschouwing. Interlocaal verkeer van beteekenis per vliegmaachine, hebben wij in Nederland feitelijk nog niet. Wel wordt vrij regelmatig gebruik gemaakt van de gelegenheid, door de lucht van Amsterdam naar Rotterdam te reizen, maar beduidend is het vervoer over dien afstand niet. O. i. ligt de oorzaak van het bescheiden gebruik, dat van het binnenlandsch interlocaal verkeer tot nu toe werd gemaakt, voornamelijk in het gebrek aan gelegenheid, dat daartoe bestaat. Het is thans nog slechts mogelijk, van Amsterdam naar Rotterdam en terug te vliegen met de doorgaande machines der internationale lijnen. En daar natuurlijk bij een tekort aan verkeersgelegenheid, de passagiers voor het buitenland voorgaan, duren de reizen te lang. Bovendien liggen de beide vlieghavens, zoowel die van de hoofdstad als die van Rotterdam, te ver van de stadscentra verwijderd.

Er moet nog iets op gevonden worden om dit bezwaar op te heffen. Want in het goed en regelmatig organiseren van interlocaal verbindings zit o. i. schitterend propaganda-materiaal voor de verkeersaviatie. Men zou het bijvoorbeeld daarheen moeten leiden, dat bij belangrijke gebeurtenissen in verschillende provinciesteden, gelegenheid wordt geboden van Amsterdam en Rotterdam per vliegmaachine naar de betreffende steden te trekken, tegen een zoo laag mogelijk gesteld tarief en met gelegenheid tot terugvliegen.

Ook het maken van vluchten boven een bepaalde stad, samen-vallende met feesten of andere gebeurtenissen, welke naar één plaats veel publiek trekken, valt uit propagandistische overweging aan te bevelen.

Met de Verkeersluchtvaart in Nederland gaat het gelukkig best. Op dit gebied hebben wij veel te danken aan het volhardend en serieus werken der Kon. Luchtvaart Mij.

Onze Nederlandsche Luchtvaart Maatschappij bestaat nog slechts vijf jaar. Maar wat enorm veel is er reeds in die luttele spanne tijds gepresteerd! Wist u wel dat in 60 maanden de machines van deze onderneming 16.000 uren gevlogen hebben, dat zij gedurende deze periode meer dan 13.000 passagiers vervoerden, en gedurende de eerste vijf jaren ruim 1½ miljoen kilo goederen medenamen? Wist gij ook dat in deze jaren 1¼ miljoen brieven en 22.000 kilo pakketpost door het luchtruim hun bestemming tegemoet vlogen?

Als ge deze cijfers beziet, dan — daar zijn wij van overtuigd — zult gij toegeven, dat het luchtverkeer na zijn eerste lustrum een enorme vlucht heeft genomen. Dan zult ge niet meer dralen de groote praktische waarde te erkennen, welke het vervoer per vliegmaachine van personen, goederen en post heeft gekregen. Het zal u tevens opvallen hoe snel de ontwikkeling van het luchtverkeer is gegaan. Vergelijk bijvoorbeeld eens de resultaten van het luchtverkeer in Nederland in vijf jaar tijds met die van de spoorwegen in de eerste vijf jaar van hun exploitatie hier te lande.

Maar kan het ook feitelijk anders? In dezen tijd, waarin elk uur, iedere minuut meer dan ooit te voren kostbaar is, moet men de verkeersmogelijkheid door de lucht beschouwen als een ware zegening, als een uitkomst in deze vooral voor vele handels-menschen nog zoo moeilijke tijden.

Wat betreft de toekomst van het luchtverkeer in de meest uitgebreide beteekenis, kan men optimistisch gestemd zijn. Want niet slechts mag men met zekerheid verwachten, dat onze reeds thans zeer veilige en comfortabele vliegtuigen in den loop der jaren

zullen worden geperfectionneerd, veel verwachtte men ook van de bestuurbare luchtschepen, terwijl ook ten opzichte van de heliöptaire ¹⁾ vertrouwen gewettigd is. Het komt ons gewenscht voor, in dit verband te wijzen op de ernstige pogingen, door de vereniging „De Nederlandsche Heliöptaire” in het werk gesteld om ons land ook in dezen tak van aviatiek niet bij vreemde mogendheden te doen achterblijven. Veel hebben wij reeds te danken aan het onvermoeid verschijnen van den onderdirecteur van den Rijksstudiedienst voor de Luchtvaart, ir. A. G. von Baumhauer, dien men kan beschouwen als den geestelijken vader van de in wording zijnde eerste Nederlandsche Heliöptaire.

In vergelijking met vreemde mogendheden neemt ons land in de aviatiek een schitterende en eervolle plaats in. Onze prestaties op luchtvaartgebied getuigen van energie, doorzettingsvermogen en weloverdacht werken. De regeering steunt naar vermogen alle



A. H. G. Fokker.

serieuze pogingen om onze nationale positie in het internationale luchtverkeer groot te maken en groot te houden. Zoo is het stellig in belangrijke mate te danken aan het strenge toezicht door den Rijksstudiedienst voor de Luchtvaart op onze verkeersmachines uitgeoefend, dat het percentage ongevallen bijna nihil is gebleven. Ook de terreindienst in onze vlieghavens — waar ook buitenland-sche toestellen dalen en opstijgen — welke dienst voorloopig door K.L.M.-personeel wordt waargenomen, verdient alle respect. Wij hebben persoonlijk meermalen gelegenheid gehad, den toestand te Schiphol en Waalhaven te vergelijken met dien in vreemde havens en kwamen steeds tot de conclusie dat de regeling bij ons zoo niet beter, dan toch minstens even keurig geregeld is.

Besluiten wij dezen brief met een opwekking aan alle landge-nooten, die nog nimmer „de lucht in waren”, om niet uit te stellen tot morgen, wat zij heden doen kunnen.

Misjour.

¹⁾ Het toestel dat zonder, zoals de vliegmaachine, over den grond te rijden alvorens op te stijgen, dadelijk na den start loodrecht omhoog gaat.



Dr. J. A. Ruys.

25 Sept. hooft Dr. J. A. Ruys, arts te 's-Gravenhage zijn 40-jarig jubileum als zoodanig te herdenken. Na eerst een jaar als assistent-geneesheer van het Ned. Isr. Ziekenhuis te Amsterdam gewerkt te hebben, vestigde hij zich als geneesheer te Heerjansdam, om in 1900 naar 's-Gravenhage te verhuizen. Dank zij zijn rijken en practischen ervaringen, verheugt hij zich steeds in een groote praktijk. Om alle huldebetoont te ontvlieden, brengt hij zijn vacantie thans buitenlands door.

DE OPLOSSING VAN ONZE PRIJSVRAGEN DE SPREEKWOORDENSTER — VACANTIEPRIJSVRAAG

geplaatst in Panorama van 22 juli en 5 Aug. l. l. — De volgende spreekwoorden zijn in de Ster te lezen:

1. De morgenstond heeft goud in den mond.
2. Wie het kleine niet eert is het groote niet waard.
3. Lekker is een vinger lang.
4. Frisch gewaagd is half gewonnen.

De volgende inzenders en inzenders kregen, na loting, elk een prijs van een rijksdaalder, welke tegelijk met dit nummer aan hun adres verzonden is: de heer E. M. van Kleef, Staringstraat 46, Arnhem; mev. M. A. Jansen, v. d. Spiegelstraat 7, den Haag; mev. M. Krijthe-Haack, Oudehove (Gron.); de heer S. van Straten, Boezemsingel 67, Rotterdam.

Hoe de vijf kalenderblaadjes van onze „Vacantie-prijsvraag” gelegd moeten worden, ziet men hieronder:

1925	1925	1925	1925	1925
Maand.	Zondag	Zaterd.	Woensd.	Vrijd.
3	9	1	5	7
Augustus	Augustus	Augustus	Augustus	Augustus

Het product van het getal, gevormd door de twee eerste cijfers, en van het getal gevormd door de twee cijfers van het laatste getal, verminderd met het middelste cijfer, geeft zoovels men ziet, een getal bestaande uit vier gelijke cijfers: 39 X 57 — 1 = 2222.

Een prijs van een rijksdaalder viel, eveneens na loting, ten deel aan: den heer M. Kaan, Vlooswijkstraat 5, Ter Neuzen; mev. Jeanne Rietbergen, Beukelsdijk 114a, R'dam; mev. J. v. d. Heide-v. Leeuwen, Langestr. 34, A'dam; den heer L. D. Vos, Kerkstr. 236a, Nieuw-Beijerland.

Een troostprijs, bestaande uit een fraaie gravure op oudhollandsch karton, ontvingen: mev. M. Verlaan, Oranjestraat 11, Winschoten; mev. Annie Knijnenberg, Z. Hoofstraat 74, Krommenie; de heer J. v. Herk, Heemraadstraat 31, Rotterdam; de heer J. C. Schillerman, Voorstraat 66, Brielle.

Ook deze prijzen zijn tegelijk met dit nummer aan de gelukkige winnaressen en winnaars toegezonden.



Wybrandus Haanstra †.

Te Leiden is op bijna 84-jarigen leeftijd overleden de heer Wybrandus Haanstra, oud-directeur der bekende Leidsche Kweekschool voor Fröbelonderwijzers. Eerst in samenwerking met Mej. Hardenberg, later met Mej. Voltman, heeft hij met nimmer verslapte energie honderden fröbelonderwijzers opgeleid, die in ons land en onze koloniën thans naar zijne beginselen van „zelf-doen” de jongste jeugd veel nuttigs en goeds leeren.

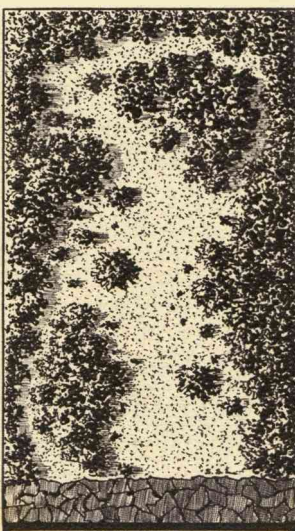
En Natuurtuin voor Iedereen.

Het is wel eigenaardig, dat de tuinarchitecten zich zoo veelvuldig richten naar een uitheemsch voorbeeld, wanneer ze een brokje natuur wenschen na te bootsen. Waarom steeds een rots-landschap (je) als voorbeeld gekozen? Bestaan hier te lande geen prachtige details in de natuur, welke zelfs in kleine tuinen uitstekend worden nagebootst?

Het ligt gezinsins in onze bedoeling om den aanleg van rotstuinen te ontraden, doch we achten het wel een zonderling verschijnsel om te trachten het berglandschap in zoo vele tuintjes van ons vlak polderland te imiteeren.

Immers onze eigen bosschen, duinlandschappen en moerassen komen als origineel voor tuintuinkunst evenzeer in aanmerking.

Met betrekkelijk geringe kosten kan iedere leek zelfs van een stadstuin een zeer mooi brokje natuur vormen (zie de illustratie). De hoofdzak is om een zoodanige beplanting te kiezen en deze zóó te groepeeren, dat een geheel ontstaat, dat de grootst mogelijke verscheidenheid in tint, vorm en afmeting bezit. Zelfs met het gewone goedkope boschplantsoen kunnen zeer aardige resul-



taten bereikt worden. Eenige berken, populieren, lijsterbes, meidoorn, vogelkers en acacia; daartusschen wat struikheesters, b.v. de sneeuwbal, jasmijn, berberis, prunus e.a. doen het heel aardig! Ten slotte brengen we tusschen deze gewassen nog wat groen-blijvende planten aan: lage den-nen, rhododendron, laurus, hulst, mahonia en aucuba.

Van deze boomen en heesters maken we het brokje natuur, dat we bedoelen. Eerst planten we de berken, populieren en andere groote boomen als kern en daarna de kleinere heesters enz. Ten einde reeds direct een aardig effect te krijgen wordt dicht opeengeplant, b.v. drie heesters per vierkanten

meter. Als ze na verloop van jaren elkaar verdringen, kan men ze gaan uitdunnen. Na de beplanting wordt de resterende ruimte met graszaad bezaaid en de tuin is klaar. Geen paden, geen perkjes geen borders, enkel gazons, omgeven door grillige boomgroepeerings.

Het is iets ongewoons, doch inderdaad beduidend en natuurlijker dan het popperige, nauwomlijnde systeem van paadjes en perkjes.

Het aanbrenge van bloemgewassen langs of tusschen de boomen en heesters verhoogt natuurlijk belangrijk het kleureffect. Velen zullen het wellicht een zonderlinge gedachte vinden om een tuin aan te leggen, welke iederen vorm van regelmaat mist en zelfs geen paden heeft. De Hollandsche traditie hecht zich nog blijkbaar vrij sterk aan de antieke opvattingen van tuintijl. In ieder geval verdient de hierboven omschreven natuurstijl de aandacht der tuinliefhebbers. Niet alleen uit 'n oogpunt van aesthetiek, doch evenzeer uit 'n oogpunt van economie verdient hij navolging, want hij is beduidend voordeliger uit te voeren dan andere tuintijlen. Ten slotte is het bovendien niet alleen een kwestie van smaak, doch evenzeer van toewijding en liefde. Iedere tuin vraagt zijn voortdurende zorg. Hoe beter de verzorging, hoe meer de natuur.

S. S. L.

UIT HET VOLLE LEVEN



Leo Fall †

De bekende operette-componist Leo Fall is te Hietzing op ruim 52-jarigen leeftijd overleden. Hij was een der markante figuren der Weensche operette van de laatste jaren.



De Mannenzangvereniging „Crescendo” te 's-Gravenhage,

die 1 October a.s. haar 40-jarig bestaan viert. Den 11en October geeft zij een groot feestconcert in het Gebouw voor K. en W., onder leiding van haar directeur Willem Gehrels, kapelmeeester en koorleider aan de voormalige Nationale Opera.

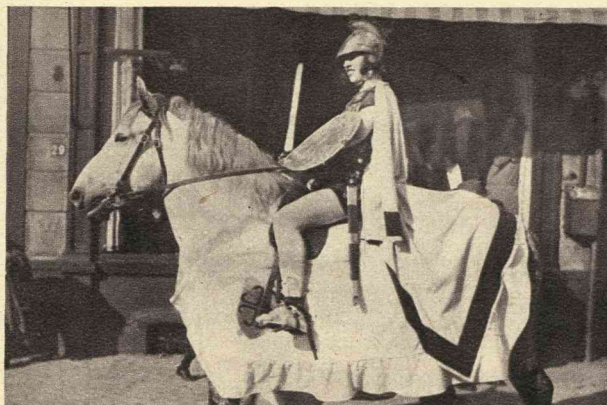
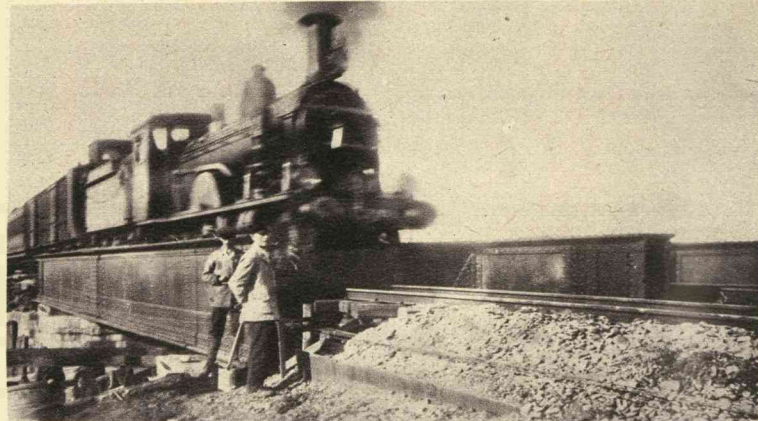


Generaal W. v. Rijswijk de Jong,
de nieuw-benoemde Gouverneur der Residentie.



**De vernieuwing van de
Spoorwegbrug over de
Haarlemmer Trekvaart**

Daar de pijler van de oude spoorwegbrug over de Haarlemmer Trekvaart nabij Leiden in een zeer slechten toestand verkeerde, heeft men een nieuwe brug gebouwd, die niet op den pijler rustte, maar op de beide landhoofden. De nieuwe brug werd op ongeveer 10 meter afstand van de oude gebouwd, en in den nacht van Zondag 13 op Maandag 14 dezer op de plaats van de oude brug gevaren, zoodat het treinverkeer geen stagnatie heeft ondervonden. Links: de oude brug, Rechts: de nieuwe brug op het oogenblik dat er een trein over rijdt



De Sint-Rosafeesten te Sittard

op Zondag 13 dezer. — Links: Een praalwagen, de H. Rosa, de patrones van Sittard, op haar ziekbed voorstellend. Midden: Sint Michaël. Rechts: Groep bruidjes uit den optocht.



A. Voogd

Den eersten October a.s. zal het 40 jaar geleden zijn, dat de heer A. Voogd te Rotterdam, hoofdredacteur van het „Weekblad voor Rotterdam” en van „De Scheepvaart”, zijn loopbaan in de journalistiek begon.



Ds. A. M. den Oudsten,

predikant der Ned. Herv. Gemeente te Middelharnis, hoopt 30 September a.s. den dag te herdenken waarop hij vóór 25 jaar zijn ambt aanvaardde.



Dr. C. Hofstede de Groot

Het door Henk Meijer geschilderde portret van Dr. C. Hofstede de Groot, dat hem Vrijdag l.l. op het Raadhuis te Groningen zou zijn aangeboden in verband met zijn 60sten verjaardag. Door het plotseling overlijden van een zijner naaste familieleden, is een huldiging echter achterwege moeten blijven.



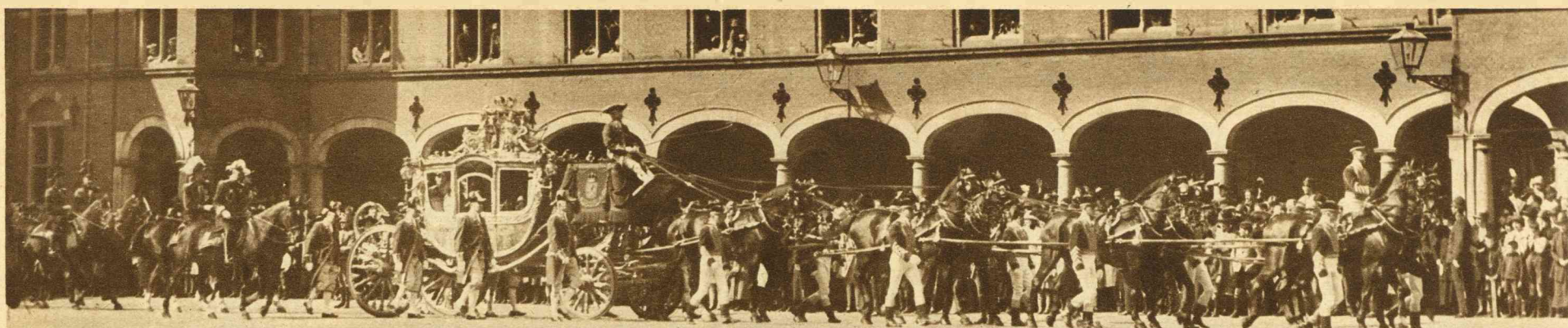
Prof. Mr. J. C. Naber

Den 21sten dezer was het 40 jaar geleden, dat Prof. Mr. J. C. Naber het hoogleeraarsambt in de faculteit der rechtsgeleerdheid aan de Universiteit te Utrecht aanvaardde.



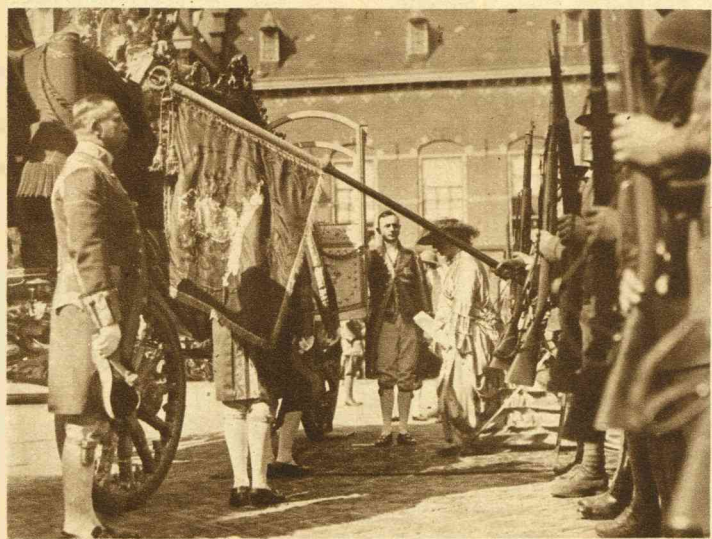
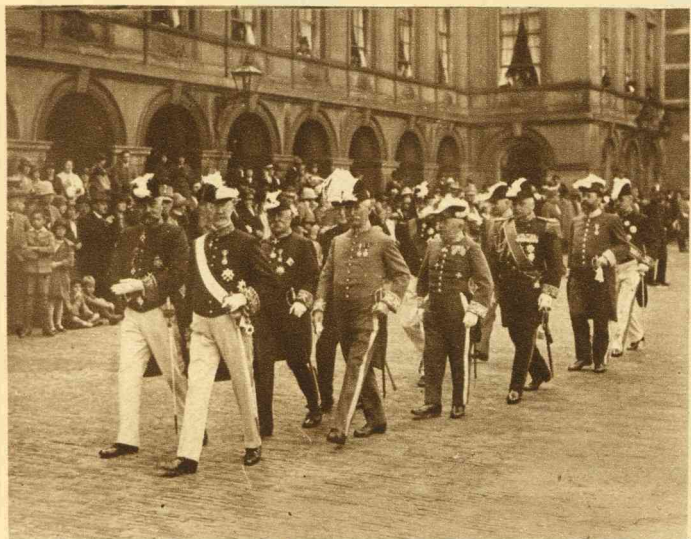
Mej. A. v. Kesteren,

die den 19en dezer den dag herdacht waarop zij vóór 25 jaar als coupeuse in betrekking kwam bij Mevrouw Gerritse-Smits te Tilburg.



De opening van de Staten-Generaal

had ook dit jaar wederom met de gebruikelijke plechtigheden den derden Dinsdag in September plaats. — De gouden, door acht paarden getrokken koets, waarin H. M. de Koningin en Z. K. H. Prins Hendrik gezeten waren, op het Binnenhof.



De opening van de Staten-Generaal.

Links: De leden van den Raad van State begeven zich naar de Ridderzaal. Midden: De regent van Semarang, die in zijn bizarre uniform de opening bijwoonde. Rechts: H. M. verlaat, na het uitspreken der troonrede, waarmede ongeveer vijf minuten gemoeid waren, de Ridderzaal.

andere weggezonden! Maar bijzonderheden zal ik alleen voor den rechter mededeelen!"

„Daar zal je morgen reeds gelegenheid toe hebben!" beet Sims hem toe, en zich tot de matrozen wendend, zei hij: „Boei hem!" Wendel werd geboeid en in een hut gebracht zonder raampje. Voor de deur werd een matroos met geladen revolver op post gezet.

Den volgenden dag, even over twaalfen, lag de „Zeemeeuw" voor Honoloeloe. Door middel van signalen werd de havenpolitie aan boord geroepen. Eerst werd Thomson gehoord, en toen werd Wendel voorgeleid. Dr. Thomson trok zich uit bescheidenheid terug.

De chef van de havenpolitie, Parker, trok een zeer verbaasd gezicht toen Wendel voor hem gebracht werd. Hij zette omslachtig een bril met dikke hoornen randen op, keek den geboeiden marconist voor hem, die waarachtig al weer dien zonderlingen glimlach op zijn gezicht had, aandachtig aan, en zei toen, terwijl zijn stem heel overtuigd klonk: „Als dat niet havenrechercheur Jackson uit Sidney is, leg ik direct mijn functie neer!"

„Yes... ik ben het, waarde heer Parker. Ik herken u ook. We hebben elkaar verleden jaar op het politie-congres in Adelaide ontmoet," zei de ander toen.

De beide mannen schudden elkander de hand. De boeien vielen, en kapitein Sims zette een gezicht alsof hij het in een groote Deutsche stad hoorde onweeren. — Met zijn drieën begaven ze zich toen naar de hut van den marconist.

Even later echter ijlden Parker, kapitein Sims en een paar matrozen naar beneden. In de rookzaal vonden ze Thomson zitten. Hij zat daar schijnbaar heel rustig en kalm zijn courant te lezen, in werkelijkheid echter sloeg hij door een klein gaatje in 't blad de binnentredenden nauwkeurig gade.

Kapitein Sims trok zonder omslag zijn groote revolver en brulde: „Handen op!"

Thomson, alias Evans, zag dat hij met brutaliteit hier nu niets meer kon bereiken. En daarom stak hij zijn handen

ZONNE

Zonne moet er in ons zijn,
Als we een liedje dichten:
Versjes zonder zonneschijn
Zijn als zure gezichten.

Zonne, zonne moet er staan
Op de vensterruiten:
Waar de zon niet in mag gaan,
Kan geen vogel fluiten.

Zonne, zonne moet er door
Al ons denken zweven:
Zonder gaat het al teloor.
In ons donkere leven.

Zonne, zonne, die verdringt
Schaduw der gedachten,
Zoo het licht door wolken dringt
In de duistere nachten.

Zonne mag ik immer graag
In de blikken lezen:
Blijde zonne, die gestaag
Zonnig maakt het wezen.

Rosa Corthauts.

op. Maar tegelijkertijd trok hij zijn browning uit zijn borstzak en schoot drie-, viermaal op zijn vervolgers.

Dat was te veel voor Parker. Hij schoot den moordenaar een kogel door de hersens, zoodat deze op slag dood neerviel.

Des avonds, toen men het lijk van den moordenaar in een eenvoudige houten kist aan land had laten brengen, en het proces verbaal was opgemaakt, stak de „Zeemeeuw" weer in zee. Kapitein Sims en „marconist" Wendel, alias havenrechercheur Jackson, schudden elkaar de hand ten afscheid.

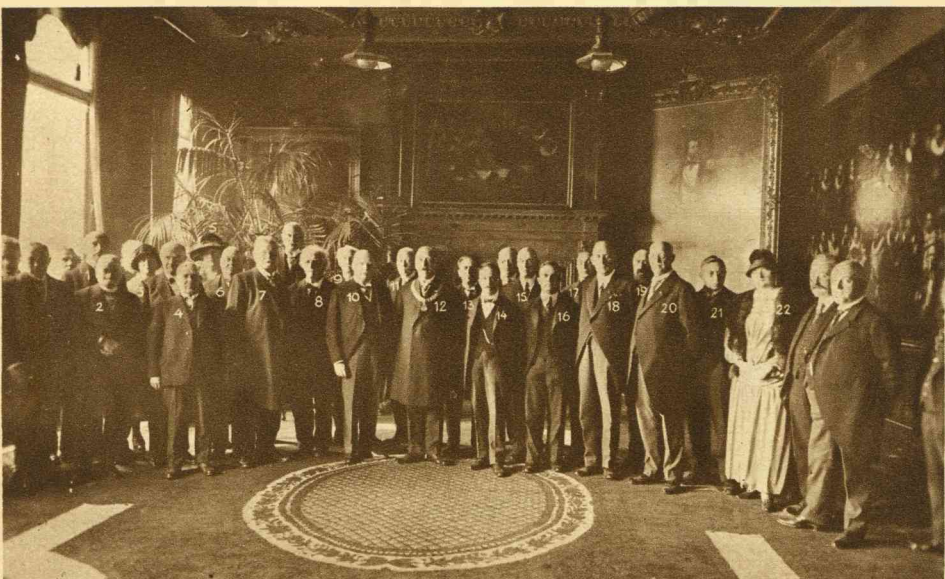
„Maar wist u dan, dat die kerel aan boord was?" vroeg Sims hem, die nog maar niet begrijpen kon, hoe alles precies in zijn werk was gegaan.

„Neen, niet zeker. We dachten echter aan vier stoomschepen, en op ieder ervan was iemand van ons. We zijn echter op het laatste oogenblik aan boord gegaan, en hebben den betrokken kapitein niets gezegd, omdat we bang waren dat we anders misschien niet meer geheel vrij zouden hebben kunnen werken. Toen ik echter merkte, dat die kerel voortdurend om mijn hut slenterde, en toen ik daarna zijn grafineerd aangebrachte aansluiting op onze antenne zag, wist ik genoeg. Dat telegram uit Sidney kwam inderdaad binnen, maar ik had tevoren in geheimschrift gevraagd, of ze het zenden wilden. Op dezen valstrik was onze overigens zeer handige spitsboef niet verdacht, en hij liep er prachtig in. Zijn bedoeling was natuurlijk, dat ik in Frisco als moordenaar aan de politie zou worden uitgeleverd, en dat hij van die gelegenheid gebruik zou maken, in de miljoenenstad te verdwijnen. Zijn opzet was heel goed, maar hij kon natuurlijk niet weten dat Parker en ik elkaar kenden!"

Kapitein Sims schudde zijn hoofd en zei: „Uw beroep zou niets voor mij zijn! Good bye!"

De barkas met Jackson aan boord verdween in de duisternis. De machines van de „Zeemeeuw" begonnen weer hun lied.

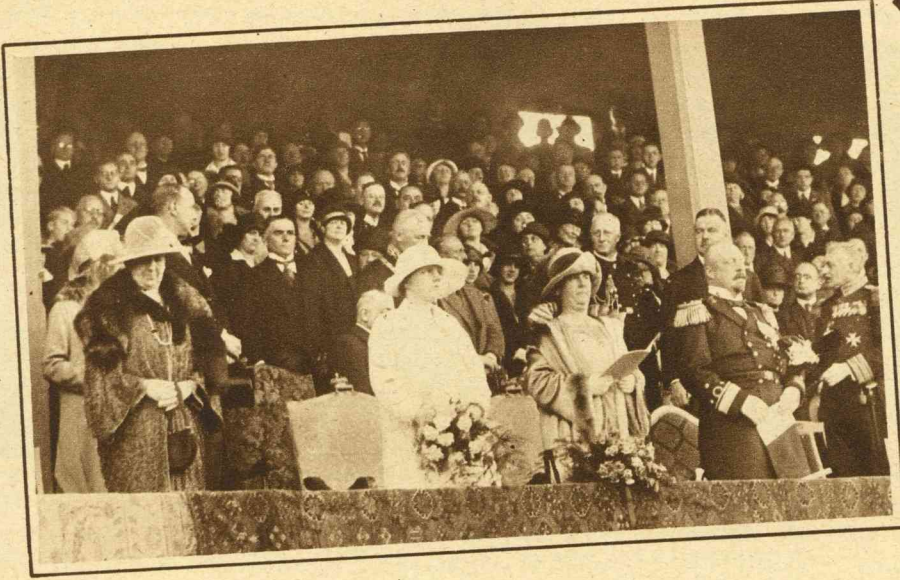
Moeizaam verhief zich de borst van den machtigen Oceaan, en zonk dan weer neer...



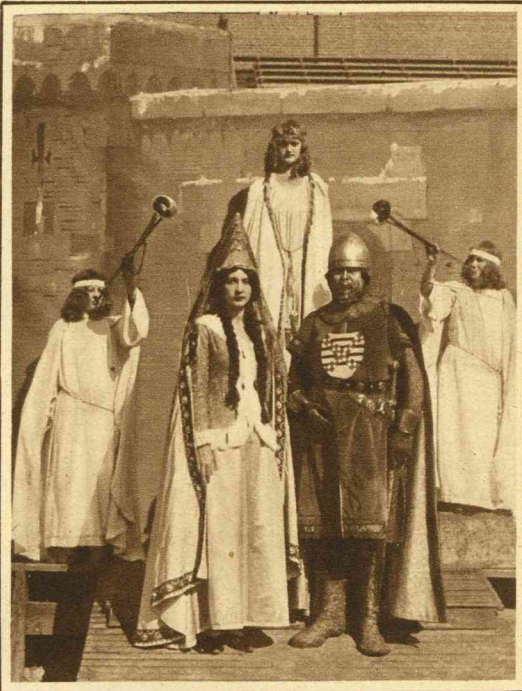
Het 650-jarig bestaan van Amsterdam.

Links: De receptie op Zaterdag 12 dezer door het gemeente-bestuur in de Raadzaal gehouden. Men ziet op onze foto de heeren: 1. Weth. Ter Haar; 2. Gen. Ophorst; 3. mr. Frida Katz; 4. Den Exter; 5. mevr. Koek-Mulder; 6. Hendrix (lid der Gedeputeerde Staten van N.-Holland); 7. Gerhard; 8. Weth. Wibaut; 9. Klaas de Vries; 10. Jhr. mr. dr. A. Roell, Commissaris der Koningin in N.-Holland; 11. Spier; 12. Burgem. De Vlucht; 13. A. Weiss; 14. De Miranda; 15. Solkesz; 16. Weth. Vos; 17. Van Meurs; 18. Weth. Von Frytag Drabbe; 19. Gulden; 20. Falkenburg, Gemeente-Secretaris; 21. Van Hamersveld; 22. mej. Criaelaers. Rechts: Hooge belangstelling voor de kinderfeesten die Maandag 14 dezer op het IJschuttrein plaats hadden. 1. H. M. de Koningin; 2. Z. K. H. Prins Hendrik; 3. H. K. H. Prinses Juliana; 4. Burgemeester W. de Vlucht; 5. Gen. Ophorst.

DE JUBILEUMFEESTEN TE AMSTERDAM



Ter gelegenheid van het 650-jarige bestaan der stad Amsterdam werd er Maandag 14 dezer in het Stadion een openluchtspel gegeven, verscheidene belangrijke episoden uit het roemrijk verleden onzer hoofdstad in beeld brengend. De ontwerper en artistiek-leider van dit jubileumspel, waaraan zevenhonderd personen medewerkten, was de heer Frank Luns, die met voldoening op de opvoering kan terugzien. *Links*: de officieele tribune, van waaraf de Koninklijke Familie met groote belangstelling het spel gadesloeg. *Rechts*: de aanvang van Amsterdams historie: Graaf Floris V geeft aan Amsterdam in het jaar 1275 het handvest van tol-vrijheid.



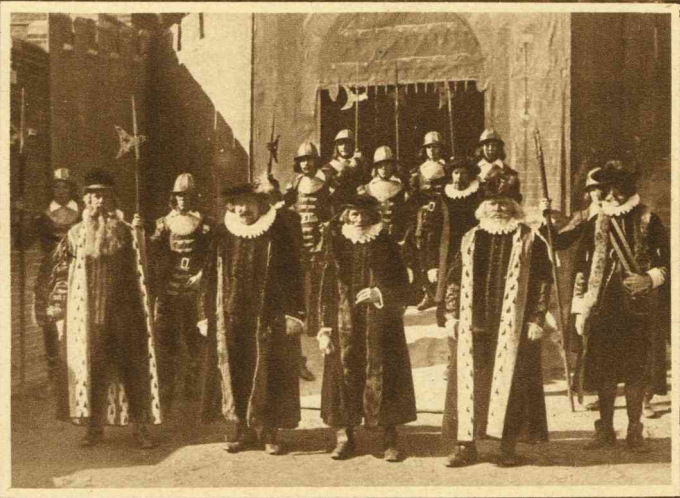
Gijsbrecht van Amstel en zijn vrouw Badeloch, omgeven door bazuinende engelen.



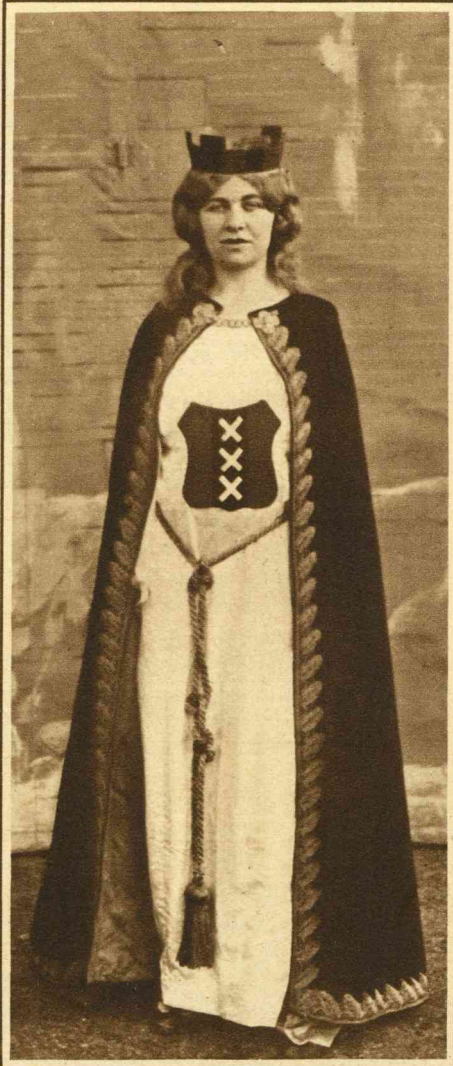
Aartshertog Maximiliaan van Oostenrijk kroont Amstels Stedemaagd met de Keizerskroon (1489).



De Bisschop, Eerste en Tweede Domheer verlaten met hun gevolg de Nieuwe Kerk op den Dam.



De eerste, tweede, derde en vierde burgemeester van Amsterdam. Vóór de poort van het Stadhuis de stedelijke wacht.



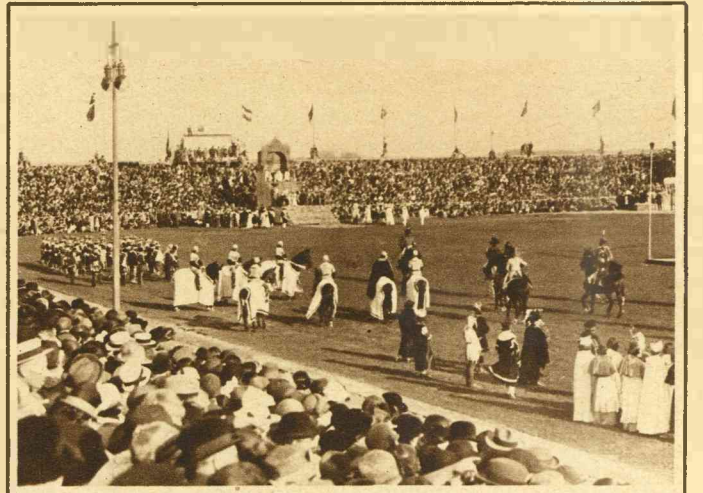
De Amsterdamsche Stedemaagd.



Maria de Medicis met haar gevolg vereert in 1638 Amsterdam met haar bezoek.



Gevecht tusschen boogschutters en lansknachten.



Keizer Napoleon I brengt, omgeven van zijn gevolg, een bezoek aan de tweede stad van zijn rijk (1811).

VERMOEDENS VAN MISDAAD

door JERMYN MARCH

Geautoriseerde vertaling uit het Engelsch

De eminente romanschrijfster had zeer uitvoerige beschouwingen gehouden, betreurende, dat het eind van haar logeerpartij was gekomen, en zij had hem veelvuldig gevraagd, haar mededeelingen te doen over het heerlijk geheimzinnig verband, dat er bestond in de verledens van Miss Carmichael en Mr. Warriner. Zij had hem spottende verwijten gemaakt, dat hij in weerwil van zijn beloften haar nooit den „moordenaar in de mijn” had laten zien.

„Zou dat geen prachtige titel zijn voor een kort verhaal?” voegde zij er enthousiast aan toe. (Lady Millicent sprak ook in een tweegesprek altijd als tot een „menigte”).

Zij stonden te wachten op het perron, en Danvers, die een sigaret opstak, scheen er moeite mee te hebben, de vlam van zijn lucifer aan te houden, hoewel er nauwelijks een zuchtje wind was op deze warme zomerdagen.

„Uitstekend,” antwoordde hij droogweg, na een korte pauze. „Maar ik begrijp het niet goed. . . . Wat voor een moordenaar?”

„Is hij er soms geen — dat beruchte paard van U? Zeide Mr. Warriner niet, dat hij zóó wild geweest was tegen een staljongen, dat die aan de gevolgen overleden is en heeft hij niet een jockey doodgetrapt? U gaat me toch niet vertellen, dat het arme dier belasterd is!”

„O hemel, neen!” Hij lachte vreemd. „De oude Belshazzar is een menscheneter. Maar U zoudt hem vervelend tam gevonden hebben aan deze zijde van den muur, dat verzeker ik U. Tenzij U natuurlijk den invloed van het menschelek oog op hem geprobeerd zoudt hebben van heel dichtbij!”

Lady Millicent rilde even. Er waren grenzen voor het realisme, dat men voor een verhaal zocht.

De trein reed weg, en haar scheidende gastheer zag haar vertrekken, met een gezichtsuitdrukking die niet vleierend zou geweest zijn voor de eigenliefde van de dame.

Waarom had hij haar gevraagd om naar Ashwynne te komen? O, ja, Viola had het gezegd, en had ook gezegd dat ze gezellig was. Ze was nogal in de mode op het oogenblik; hij wist, dat hoopen menschen haar zoo aardig en knap vonden, als zij zichzelf vond, maar hij zou zich liever laten hangen, dan dat hij er mee instemde.

„De moordenaar in de mijn!” Wat een stomme, beroerde vraag!

Als zij naar realisme gezocht had in de buurt van de ijzermijn en Belshazzar zou haar nek gegrepen en gebroken hebben tusschen zijn lange gele tanden, zou het geen groot verlies zijn geweest, dacht hij onhoffelijk.

Tien minuten later belde hij aan de tuindeur van het Dower House en het tweede meisje opende de deur, die toegang gaf tot het steenen paadje met boomen in den achtergrond, en dat naar het kortgeknipte grasveld liep, en naar het huis met de ramen omlijst door klimrozen. Hij kreeg een glimp te zien van Mrs. Carmichael, die in een gewone zwarte japon, met een tuinschort voor, bezig was verlepte bloemen van de bloeiende borders af te knippen.

Ze had zich omgedraaid, toen de deur openging, en het was niet mogelijk, om te doen voorkomen, dat zij hem niet gezien had. Het meisje, dat uit den omtrek was, had hem herkend en was daarop teruggetreden; zijn lange gestalte in een licht pak vulde den nauwen ingang.

Mrs. Carmichael kwam langzaam nader, in de eene hand had zij een platte, teenen mand, in de andere een tuinschaar. Met haar diepliggende oogen keek zij hem onderzoekend van onder den rand van haar slordigen tuinhoed aan; een oogenblik lang scheen zij zich te bedenken, alsof zij er niet zeker van was, of zij hem een hand zou geven. Maar Danvers maakte het kort. Hij ging met uitgestoken hand het paadje op om haar te begroeten; en zij liet de schaar in haar mand vallen en stak toen ook haar hand uit.

„Ik moet U mijn excuses aanbieden, dat ik U een bezoek kom brengen op zulk een zonderling uur,” zeide hij glimlachend, „maar sedert wij burens zijn,

dacht ik, dat U het mij niet euvel zoudt duiden als ik slechts één keer de vormen veronachtzaamde?”

Hij klemde haar roerloze vingers met een vriendelijken handdruk en zag met plezier, en toch een beetje ongeduldig, den twijfel en bedwongen afkeer in haar blik. Wat een leelijke vrouw was ze toch, absoluut wanstaltig voor zijn cynische oogen in haar grijze, schrale stuursheid. Zou ze ooit aantrekkelijk geweest zijn, was er een spoor van vrouwelijke zachtheid, die getuigenis aflegde van het feit dat zij eens, lang geleden, een echtgenoot had weten te verkrijgen? En dien zij een tijd lang geboeid had? Ze zou waarschijnlijk niet jong meer geweest zijn, toen ze trouwde; ze was in ieder geval laat moeder geworden.

Zij gaf hem een vormelijk antwoord met een stem, die door intense zelfbeheersching alle uitdrukking miste.

„Dat is erg aardig van U,” zeide zij. „Zoudt U niet binnen willen komen?”

Hij volgde haar naar de vriendelijke, ouderwetsch gemeubelde zitkamer, welker ramen uitzicht gaven op den rozentuin, het grasveld en het bosch. Het Dower House was gemeubeld verhuurd en — hoewel bloemen



Éen Fransch minister te Berlijn

De vorige week heeft de Fransche minister van Onderwijs de Monzie een bezoek gebracht aan Berlijn, waar zijn Pruisische collega Becker hem een lunch heeft aangeboden. De Monzie is de eerste Fransche minister die na den oorlog de Duitsche hoofdstad bezoekt. — De Minister (X) tijdens een wandeling op „Unter den Linden” te Berlijn.

in potten en vazen op ieder laag tafeltje en iedere kast stonden, — miste de voornaamste zitkamer in sommige opzichten het persoonlijk karakter van een kamer, waar de geheele inhoud hoort aan de bewoners. Er lagen verscheidene boeken hier en daar verspreid, en een werktasche lag op een hoop couranten en tijdschriften, maar geen enkele foto of portret, groot of klein, geen enkele snuisterij van eenig soort.

Door het vlugge brein van den bezoeker gleed de gedachte, dat hier de tijdelijke rustplaats was van twee menschen, die het verleden afgesloten hadden, en die nog steeds op hun hoede waren, om geen mijlpaal van identificatie op hun weg op te richten.

„Het spijt me, dat ik niet thuis was dien middag, toen U een bezoek bracht,” zeide Mrs. Carmichael. „Ik had U willen spreken, om uit te leggen. . . .”

„Mijn beste mevrouw, doet U dat niet.” Zijn plotse onderbreking had een toon van protest. De vrouw, die tegenover hem zat, staalde zich om haar rol te spelen in dit onderhoud, dat zooveel voor haar en voor haar dochter betekende. Zij herinnerde zich, dat zij nooit poeslief tegen elkaar geweest waren. Het was een eigenschap die ze in vele van haar mans kennissen en vrienden verfoeid had, een verraderlijke kwaliteit, die over alles, wat zij in de wereld afkeurde, heenlag. Tegen haar wil beantwoordde haar eigen onmiddellijke eerlijkheid de kortaffe wijze van handelen en spreken van Simon Danvers, die altijd opmerkelijk geweest was in zijn succesvolle carrière.

„Er valt niets uit te leggen,” zeide hij. „Ik ben geen ezel! Ik kan wel begrijpen, zonder dat het me gezegd wordt, dat U en Miss Helen liever alle banden met Uw verleden, dat zulke ellendige herinneringen voor U heeft, doorsnijden. Ik vind het alleen maar jammer, dat U ook met mij zoudt breken. Ik snap ook, dat het

vervelend is voor U, om plotseling tegenover een herinnering te staan, in den vorm van mezelf; maar enfin!” Hij glimlachte vriendelijk. „U kunt van mij toch niet vergen, dat ik spijt heb, om twee oude kennissen weer te ontmoeten, zelfs al verschijnen ze onder een nieuwen naam, waar ik alle moeite mee heb, om hem te onthouden.”

Een blos kleurde de bleke wangen van Mrs. Carmichael.

„Dat is het juist,” zeide zij langzaam. „Ik kan het niet helpen, dat ik me steeds realiseer, dat Helen en ik hier gekomen zijn min of meer onder valsche voorwendsels; én dat, als de menschen eens wisten. . . .”

Zij zweeg en hij vulde kortweg haar zin aan.

„Dat als de menschen wisten, wat hun in ’t geheel niet aangaat, zelfs dan, zouden U en Uw dochter niet aansprakelijk zijn voor een gebeurtenis, die reeds lang dood en begraven is. En waarom zouden zij iets weten? U hebt nooit Mrs. Heathcote van te voren ontmoet, gelukkig, en Uw tegenwoordige naam. . . .”

„Het is mijn eigen naam,” zeide zij.

„Juist. En die zegt niets tot Mrs. Heathcote; waarom zou het ook? Ik, of iemand anders, zal haar heusch niet inlichten.”

Haar dunne vingers knipten zenuwachtig.

„Ik had gedacht,” aarzelde zij, en het was duidelijk, dat haar trots op dat oogenblik door harde noodzakelijkheid belaagd werd, „dat U misschien gemeend had, de menschen te moeten vertellen, dat we eigenlijk niet zijn, . . . voor wie we ons uitgeven. De Berricks bijvoorbeeld zijn Uw vrienden. . . .”

„Dat hoop ik,” zeide hij opgewekt. „Ik heb ook eens gehoopt, dat ik U en Miss Helen onder mijn vrienden mocht tellen. Hoor eens, Mrs. Carmichael, laten we eens goed praten. Het was mijn schuld niet, dat ik eens genooddaakt was, U een verschrikkelijk bericht over te brengen. Geloof me, als ik zeg, dat ik het allerminst prettig vond. Uw man was net zoo goed als Arthur Heathcote een goede vriend van me, en de heele geschiedenis was een tragedie van de eerste grootte. Kunt U mij niet mijn onbewust aandeel in de zaak vergeven, en laat mij dan goedmaken, zooveel als ik kan, dat ik U eens die ongelukstijding gebracht heb.”

Zijn oogen ontmoetten de hare met een beslistheid, waarvoor zij ze, dezen eenen keer, neersloeg.

Maar het was niet de eenige reden, waarom Mrs. Carmichael, wier naam eens Blake geweest was, het zoo moeilijk vond, dezen man te vergeven. Zij had hem altijd verdacht, dat hij de kwade genius van de laatste jaren van haar man was geweest, hoewel zij er geen bewijs voor had, of Blake het werktuig van den sterkere geweest was, of dat hij, met zijn kring van dobbelaars, de rol van jakhals gespeeld had bij deze minder eervolle wijze van geld verdienen van den groothandelaar. Ze had zelfs nooit gehoord van een zekeren welbekenden geldschiet, die, hoewel niet werkend onder den naam van Danvers, waarvan zelfs niet vermoed werd, dat hij er in verband mee stond, toch jonge kerels, die „baccarat” speelden met Henry Blake, meer dan eens tot slachtoffer gemaakt had.

Ze had echter sterke vermoedens daaromtrent. Ze dacht, dat ze Danvers goed genoeg kende, om er hem van te verdenken. Hij was een van de weinige van haar mans vrienden geweest, die zij genooddaakt was geweest te ontvangen binnen de grenzen, die zij getrokken had tusschen de buitenwereld en haar leven thuis, zooals dat was.

Maar nu, tegenover zijn uitgesproken vriendelijkheid, weifelden haar vermoedens. Bijna dacht ze, dat de vriendschap tusschen de beide mannen wezenlijk zoo onbeteekenend was geweest, als het zich van den buitenkant had voorgedaan. Ten slotte, arme Henry’s aantrekkelijke persoonlijkheid was populair geweest bij de meeste mannen. En daar het noodlot dezen man weer haar pad had doen kruisen, zou het dan niet verstandiger wezen, haar wantrouwen in hem te onderdrukken? Inderdaad, durfde zij onder deze omstandigheden wel iets anders doen? Hij had den sleutel, die een deel van haar familiegeheim ontsloot — (de andere helft was nog steeds haar eigen geheim, gelukkig) en zij kon het niet wagen zijn toorn op te wekken. Daarom dwong zij zich, zijn vriendschapsbetuigingen te waardeeren.

„Ik weet, dat U niet gesteld bent op veel gemakkelikheden,” ging hij door, „en dit is een rustige omgeving. Maar te zelfder tijd is iemand, als ik, er op gesteld, in hun eigen kringetje de zaken voor nieuwelingen prettiger te maken. Klinkt U dat toe, als een belooning voor Uw welwillendheid? Zoo is het niet bedoeld.”

Hij lachte, en zij glimlachte een beetje gemaakt. Hij bracht haar eigen gedachte hiermee onder woorden.

(Wordt vervolgd)

Van Heinde en Verre



Mevr. Gusta de Vos-Poolman
die begin October haar 40-jarig jubileum als actrice hoopt te vieren met „Om het kind“. De revenuen van dit jubileum-optreden zullen door haar worden bestemd tot verpleegkosten voor haar zieken echtgenoot Jan C. de Vos.



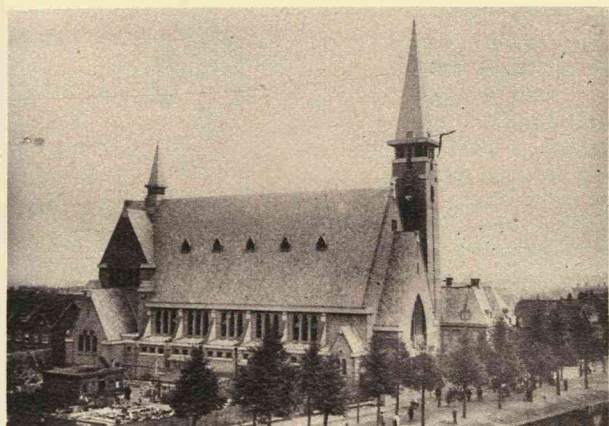
Het 50-jarig bestaan van „Het Witte Kruis“.

dat den 17en September te Alkmaar feestelijk werd herdacht. — Het hoofdbestuur met verscheidene aanwezige autoriteiten. (1) Mr. L. Lietaert Peerbolte, Dir. Volksgezondheid; (2) Z. K. H. Prins Hendrik; (3) de heer B. S. H. Stieler, Voorzitter; (4) Jhr. Mr. dr. A. Roëll, Commissaris der Koningin in Noord-Holland; (5) Dr. N. M. Josephus Jitta, Voorzitter Gezondheidsraad; (6) Ds. E. C. Fleischer, Voorzitter Groene Kruis.



Mr. Dr. H. H. A. v. Gybland Oosterhoff

te 's-Gravenhage, is benoemd tot Secretaris van het College van Curatoren der Indische Faculteit te Utrecht.



Een nieuwe R.K. Kerk te Leiden

De nieuwe R.K. Kerk, de St.-Josephskerk aan den Heeren-singel te Leiden, is de vorige week geconsacreerd.



Blauw-Wit—V. O. C.

Een interessant moment uit dezen Zondag l.l. in het Stadion te Amsterdam gespeelden wedstrijd, welke met een 4—3-overwinning voor V. O. C. eindigde.



Johan en Cornelis de Wit

Den 24sten September a.s. is het 300 jaar geleden dat Johan de Wit, die in 1653 Raadpensionaris van Holland werd en in 1672 met zijn broer Cornelis werd vermoord, te Dordrecht werd geboren. — Het standbeeld van de gebroeders de Witt in hun geboorteplaats.



Het 25-jarig bestaan van de afdeling Leiden van den Algemeenen Bond van Politiepersoneel in Nederland
werd 16 dezer feestelijk herdacht. — Het bestuur met de feestcommissie.



Het 40-jarig bestaan van de Kaasmarkt te Woerden.

Ter gelegenheid van dit feit werd den 16en September op het Nieuwe Markplein een gedenkterken onthuld.



Ter nagedachtenis van Jan de Bakker,

die 15 Sept. 1525 te 's-Gravenhage om zijn geloof werd verbrand, werd te Woubrugge een gedenksteen onthuld. (X) De burgemeester van Woubrugge.



Links:

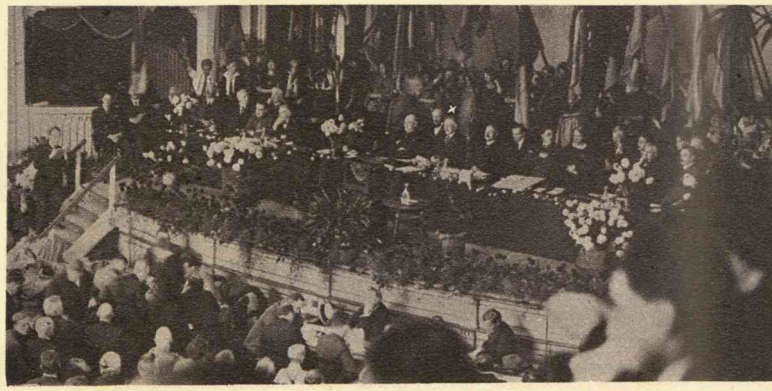
Mevr. Cornelle van Zanten,

de bekende leerares voor solozang te 's-Gravenhage, vierde den 14en dezer haar gouden jubileum. (X) Mevrouw van Zanten temidden van haar leerlingen en oud-leerlingen.

Rechts:

De huldiging van Troelstra (X)

in den Dierentuin te 's-Gravenhage.



De duizend-kilometerrit van de Noordhollandsche Motorclub,

die door strubbelingen met de politie te Zeist en Woudenberg in laatstgenoemde plaats ontijdig moest beëindigd worden. Links: de start der zware motoren. Midden: een motor met zijspan in de bocht op een mullen zandweg. Rechts: De jury controleert de kaarten der deelnemers te Doorn.

ONZE DAMES-RUBRIEK

ONDER REDACTIE VAN AMY VORSTMAN-TEN HAVE

Van de kleinigheden des levens

Met kleinigheden als hier bedoeld, gaat het evenals met tact: als wij ze in acht nemen, is er niemand, die ons bijzonder dankbaar daarvoor is, doch wanneer wij ze veronachtzamen schijnt iedereen zich aan ons te ergeren....

Zij die weinig gelegenheid hebben om uit te gaan en met vormelijke, fijn-beschaafde lieden te verkeer, geraken soms, wat wij zouden willen noemen: een beetje „achter" met hun gezelschapsmanieren.

Sommigen denken, dat het keurig hanteeren van het eetgerei voldoende is om van iemand een prettigen gast te maken, doch zoo eenvoudig is het niet! Er is meer toe noodig.

Een van de voornaamste dingen, die wij niet mogen veronachtzamen, is het zorgen op tijd te zijn.

Wanneer men voor een diner uitgenoodigd is, is het de gewoonte om een kwartier eerder te verschijnen dan het in de invitatie genoemde uur.

Wordt menechter voor de lunch gevraagd, dan behoort men op het genoemde uur te komen.

Dameshouden den hoed op aan de lunch en nemen de handschoenen mee in de eetkamer.

Is men ergens zeer thuis, dan zet men natuurlijk den hoed af, daar men zich dan niet op visite gevoelt.

Zij, die zich het eerst bediend hebben, behooren te wachten tot de andere gasten zich eveneens bediend hebben alvorens te beginnen met eten.

Dit geldt evenzeer voor den eeregast van den avond als

Gepliceerde blouse met recht bovenstuk en lange mouwen en doorgestoken slipdasje.

voor de andere gasten, tenzij gastheer of gastvrouw verzoekt niet te wachten, doch toe te tasten. Het gesprek beweegt zich aan een lunch onder alle gasten onderling, doch aan een groot diner is men verondersteld alleen met zijn — of haar — tafelbuur te praten. Ook wanneer men het slecht getroffen heeft en naast een saai persoonlijkheid zit, die nauwelijks boe of ba zegt en men hoort aan het andere einde van de tafel een geanimeerd gesprek — dan mag men zich daar niet in mengen, doch behoort zich aan den saai buurman te wijden.

Tevens geldt het voor zeer onopgevoed om een hevig debat te voeren in gezelschap. Godsdienst, politiek en ras-kwesties worden het veiligst buiten beschouwing gelaten, daar dit in vele gevallen onderwerpen zijn, die den menschen zó na ter harte gaan, dat zij buiten zichzelf geraken van opwindning. Een dergelijk iets is voor de gastvrouw zeer onaangenaam en pijnlijk.

Wanneer men het ongeluk heeft aan tafel iets om te gooien, te breken of te bederven, dan putte men zich niet uit in eindeloze excuses en beginne er niet telkens weer over. Het staat vrij wat beter zoo spoedig mogelijk over het voorval heen te stappen en na afloop van den maaltijd de gastvrouw oprechte spijt te betuigen over het ongeluk.

Zij, die er voortdurend op uit zijn om de gevoelens en den smaak van de gastvrouw zoowel als van de overige gasten te ontzien, zullen zelden ernstige vergissingen begaan.

Oud bijgeloof

Een gevonden perzikpitt brengt geluk, wanneer de vinder deze in den zak draagt.

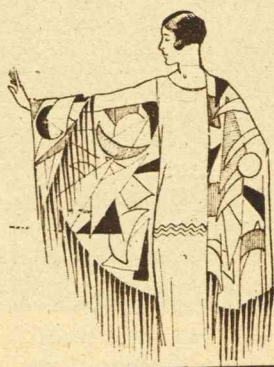
Wie op een Vrijdag reist of aankomt op de plaats zijner bestemming, zal niet lang blijven.

Wie in een vreemde omgeving geluk wil hebben moet bij het eerste binnentreden van een kamer dadelijk naar het venster gaan en... de ruiten tellen!

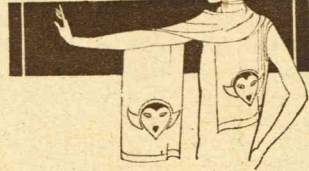
Wie op z'n weg gele bloemen ontmoet, zal weldra een voordeeltje hebben.

Wie onderweg zijn kleederen scheurt, zal weldra een goeden vriend verliezen.

Een Parijsch snuffie



Het laatste wat Parijs brengt in sjaals zijn de „lappendekens". Ja heusch, kijkt u maar zelf: De figuren zijn zeer modern en fantastisch: driehoeken die over elkaar vallen, cirkels, halve manen enz. Deze figuren worden van verschillende soorten stof vervaardigd: crepe georgette, fluweel, crepe de chine, satijn en mooie zijde. De mooiste exemplaren worden van verschillende kleuren grijs gemaakt of een andere weinig opvallende neutrale kleur, met twee of drie felle toetsen van vlamrood of jade groen. Andere sjaals worden aan beide uiteinden versierd met een gestyleerd den kop, die tevens als zakje dienst doet.



AVOND

Langs 't stille water van een groot kanaal
Is de avond in de verre stad gekomen;
De menschen hebben hem te laat vernomen:
Hij kwam op d'allerlaatsten zonnestraal.

Nu heeft deze avond in zijn rijk bezit
De zoele wegen onder de oude boomen,
Die de gelieven leiden, die daar droomen:
Donk're gestalte steeds naast vluchtig wit.

De schaduw van den nacht, zij valt vooruit,
Ontmoet hem bij de ronding der platanen,
Die stil staan in de laatste, smalle lanen
Van eenzaam park: er klinkt niet één geluid.

En de avond, zelf ontroerd van deze stilt',
Geeft aan den nacht zich zonder strijd weer over,
Geen enkel wind-geruisch beweegt het loover,
Het maanlicht is 't, dat nu geluidloos trilt...

Jan J. Zeldenthuis.



Zeer gekleede middagjapon van zwarte crêpe georgette met lange mouwen en van voren een garneering van vossenbont. Hierbij wordt een kleine zwarte vilthoed met ver opgeslagen rand gedragen, gegarneerd met een grooten veeren pompon.

Onze vruchten

Wanneer men in den komende planttijd eenige nieuwe vruchtboomen in zijn tuin wil plaatsen, dan doet men verstandig, om nu reeds naar de kweekers te gaan en zijn keus te doen, want nu ziet men de boomen nog in blad en men heeft een kans om er nog enkele vruchten aan te zien. Een ander voordeel is nog, dat de vroege z.g. najaarsplanting te verkiezen is boven een planting in het komende voorjaar.

Buiten de appels, peren enz. zijn nu ook de moerbeien rijp geworden. Deze vrucht is, wanneer ze volkomen rijp is, buitengewoon lekker, ze is echter niet voor handelsvrucht geschikt, omdat ze zoo bijzonder kwetsbaar en teer is.

De meeste vruchten kunnen geplukt worden, wanneer ze niet geheel en al rijp zijn en dan laat men ze z.g. narijpen; de moerbeidearentegen, moet geheel rijp geplukt worden en ze is ook weer binnen zeer korten tijd niet meer te gebruiken.

Voor een particulier echter, is een moerbeiboom van groote waarde, want men kan er heel lang dagelijks van oogsten. Jammer is het, dat een moerbeiboom bepaald zeer oud moet zijn, wanneer hij een groot aantal vruchten wil leveren. Men ziet soms boomen, die aan alle kanten gestut zijn en toch prachtige, groote vruchten geven. Ook voor leiboom is de moerbei zeer geschikt, men moet dan echter bedenken, dat de moerbeiboom de ruimte moet hebben en niet met een kleine, bekrompen oppervlakte tevreden is.



Gekleede blouse van witte of parelgrijze crepe georgette, afgewisseld door geborduurde of bedrukte crepe georgette die als ingezette reepen van verschillende breedte verwerkt wordt.

Recepten

Rijstaart.

Benodigdheden: 1 L. melk, 200 G. rijst, 1/2 stokje vanielje, 50 G. amandelen, 50 G. boter, 100 G. suiker en 2 eieren.

Bereiding: Men kookt eerst de rijst met de vanielje in de melk gaar, vervolgens roert men de boter tot room en voegt hieraan toe de eierdooiers, de gemalen amandelen, de suiker, de rijst en het van te voren stijf geklopte eiwit. Men moet er zorg voor dragen, dat de rijst goed gaar en droog is.

Men neemt nu een springvorm en bestrijkt dien met boter en bestrooit hem met beschuitkrumels; in dezen vorm doet men de taart en dan bakt men ze in den oven mooi bruin.

Harde Zandtaart.

Men doet 300 G. boter in een kom en zeft er de bloem bij. Men kneedt dit even door elkaar. Dan voegt men ook nog 100 Gr. poedersuiker toe en kneedt het geheel 20 minuten à 1/2 uur.

Dan doet men de massa in een gepaneerden vorm en men bakt de taart gedurende een uur in een matig warmen oven. Men kan dit deeg ook zeer goed voor kleine vormpjes gebruiken, deze moeten dan echter slechts 20 minuten à 1/2 uur in den oven staan.

Citroenpudding. — Rozijnenpudding.

Benodigdheden: 120 G. blauwe trosrozijnen, 120 G. geraspt wittebrood, 50 G. boter, 30 G. rijst, 1 geraspte citroenschil, 75 G. suiker, 100 G. kersen- of frambozengelei, 1 dL. melk, 2 eieren.

Bereiding: Eerst snijdt men de rozijnen open, neemt er dan de pitten uit en legt de vruchten dan met de open zijde op den bodem en langs de kanten van den warmen puddingvorm, dien men van te voren met wat boter heeft bestreken. De rijst wordt gaar gekookt. Nu roert men de boter tot room en voegt er dan de eieren, de suiker, de citroenschil, de gaar gekookte rijst, het broodkruim, een beetje zout, de marmelade en de melk aan toe. Nadat men goed geroerd heeft, zodat alles met elkaar vermengd is, wordt de vorm met de massa gevuld en laat men den pudding gedurende 1/2 uur in een pan met kokend water koken. Men moet den pudding zeer voorzichtig uit den vorm doen, want anders vallen de rozijnen er af.

Bij dezen pudding kan men 'n marmeladesaus opdienen.

UIT 'T GEDRANG

DOOR THÉRÈSE HOVEN

TWEDE BOEK — NA JAREN

15)

„Ik was nog al bang, dat je boos zoudt zijn,” begint hij, als ze met hun beiden zijn, zonder gevaar van vooreerst gestoord te worden.

Ze heeft nu niet een diner met verschillende gangen, maar een souper besteld, waarbij ze zichzelf kunnen bedienen.

„Boos, waarom?” De glimlach, waarmee ze die enkele woorden vergezeld doet gaan, is zóó betooverend, dat Cor zich niet kan begrijpen, hoe hij haar, bij hun eerste ontmoeting en zelfs dien eigen ochtend, ouder had kunnen vinden. Ze heeft voor hem nog al de *charmes* der jeugd behouden.

„Wel, mijn dochttertje heeft je niet bepaald vriendelijk bejegend.”

„Och! maar dat was toch natuurlijk. Ouderen kunnen wel eens een plan maken, dat hun geschikt voorkomt, maar ze kunnen niet verwachten, dat de jongeren er mee ingenomen zijn. Het zou, op z'n zachtst uitgedrukt, vreemd zijn geweest, als Mady er maar zoo in toe had gestemd jou te verlaten en met mij mee te gaan.”

Cor ziet haar met angstige verwondering aan.

„Dus geef jij haar gelijk en zie je zelf ook van ons plan af? Ik meende, dat wij het er over eens waren...”

„Ik geloof, dat ik een beter plan weet,” klinkt het, lang zoo zeker en overmoedig niet als toen Magda het in haar brein uitwerkte. Doch, ze wil zich nu niet door ijdele bedenkingen laten terughouden. Voor eens wil ze flink en doortastend zijn; er staat dan ook heel veel op het spel: het geluk van drie mensen.

„Als Mady het zoo vreeselijk zou vinden van je af te gaan, waarom zou je er dan zoo op aandringen?”

„Omdat het de eenige oplossing is. Het leven, dat mij wacht, is niet geschikt voor een jong meisje, ik zou haar niet de opleiding kunnen geven, die zij nodig heeft om zich later onafhankelijk te maken.... Ik zal dankbaar zijn als ik genoeg verdien voor mijn eigen onderhoud....”

„Cor, als ik nu eens tot je zei, wat je, zooals je mij zelf vertelde, tot je vrouw hebt gezegd: „*Unissons notre misère*”, jij bent financieel eenschipbreukeling, ik maatschappelijk....”

„Jij? Magda.... hoe kun je zoo iets zeggen?” roept hij verschrikt uit.

„Nu ja, niet in den gewonen zin, maar 't bestaan, dat ik leid als eenzame, oude juffrouw.... is toch een treurig surrogaat.... Mijn *misère* is anders, maar niet minder droevig dan de jouwe.... en daarom keer ik de verhoudingen om en vraag ik jouw mijn lot te deelen....”

„Kind, je weet niet wat je zegt....”

„Juist omdat ik geen kind meer ben, weet ik het wel. Onder gewone omstandigheden zou ik.... zoo kort na den dood van je vrouw, zoo iets niet gezegd hebben, maar abnormale toestanden dwingen tot abnormale maatregelen....”

Ze houdt op.... verschrikt over haar eigen durf en zelfs over haar woordenkeus.... zoo veel meer Conny dan Magda. Hebben de energie en wereldwijsheid van haar nichtje dan toch onwillekeurig op haar ingewerkt? Ze staat met een voor haar ongekende onstuimigheid op, legt bei haar handen op zijn schouders, buigt zich over hem heen, kust hem met een hartelijkheid.... met een innigheid, als nooit te voren....

En hij komt vanzelf onder haar bekoring en omvat haar teeder.... en drukt haar tegen zich aan en fluistert haar liefkozende woorden in....

De man van de wereld, die alle lagen der maatschappij kent, die alles heeft meegemaakt, en de reine jonkvrouw, die zich ver van alle smetten, van alle complicaties heeft gehouden.... zijn voor 't oogenblik gelijk.

Enkel twee menschenkinderen, die elkander liefhebben, zoodat, voor hen, al het overige vervaagt.

Hij herleeft en voelt zich gelouterd door die kuische omhelzing en voor haar is het 't begin van een hooger, natuurlijker bestaan, van welks genietingen zij tot nu toe gespeend was.

Voor den man een herhaling in beteren vorm, voor

de vrouw een openbaring! — „*For ever*,” fluistert ze hem teeder in, en daarmee verbreekt ze de begoocheling.

Met een bruuske beweging stoot hij zich van haar af. „O! Magda, je weet niet wat je doet. Hoe heb ik zoo laf, zoo onnadenkend kunnen zijn? Ik wist niet, dat ik zulk een ellendeling was, dat ik zoo laag heb kunnen zinken....”

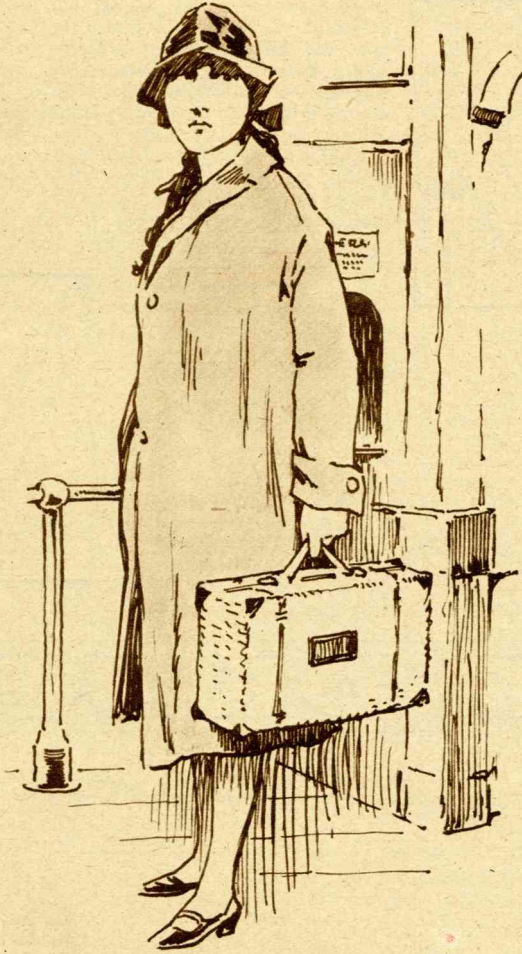
„Waarom zeg je dat?” fluistert ze, angstig. „Ik weet wel, dat het oogenblik slecht gekozen was.... vergeef me....”

„Wat wil je eigenlijk?” vraagt hij ruw.

Plotseling komt 't over haar, dat ze iets afschuwelijks, iets onteerends heeft gedaan.... ze heeft uit zich zelf een man gekust.... een weduwnaar nog wel, wiens vrouw nog op haar doodsbed lag. Ze begrijpt nu niet, wat er haar toe gebracht heeft.

Ze zoekt tevergeefs naar de beweegredenen van haar daad, ze tracht weer onder de betoovering van haar eigen extase te komen, maar 't lukt haar niet.

En, als ze voldoende gekalmeerd is, om met eenige



Op 'taangeduide uur verscheen Mady in een schunnig, donker regenmanteltje....

vastheid te kunnen spreken, komt er stumperachtig uit: „Ik had 't zoo niet bedoeld, Cor. Ik had je enkel willen voor slaan voor jou en Mady te zorgen, hetgeen ik heb met jullie te deelen....”

„Wou je mij op je villa te logeeren vragen? En wou je soms 't vette kalf slachten, ter eere van de terugkomst van den verloren zoon?”

Zijn spottende toon, schrijnend van bitterheid, maakt haar diep ongelukkig en doet haar de weinige zelfbewustheid, die ze nog had, verliezen.

„Je moet het zoo niet opnemen,” stamelt ze, verlegen. „Ik wilde je alleen maar helpen.... en je moeilijkheden met je dragen. Ik begrijp wel, dat je niet met mij mee zoudt willen gaan....”

„Je bent een goed schepseltje, Magda, en ik een minderwaardig sujet.... maar je zult toch wel moeten erkennen dat je.... liefdesverklaring wel wat ongelegen kwam....”

Hij eindigt met een hoonend gelach.... dat haar, zoo mogelijk, nog ongelukkiger maakt.

Ze komt zichzelf voor als een dwaas indringerig vrouwspersoon. Ze is ook zoo weinig gewend handelend op te treden. Natuurlijk heeft zij het nu voor altijd verbeurd. Ze heeft een schandelijke *bévue* gemaakt.

Haar groote offervaardigheid is uitgelopen op een bespottelijk fiasco.

Cor schijnt evenzeer met zijn figuur verlegen en zegt, vrij tactloos: „Het is allerliefst van je om mijn armoede te willen deelen, maar zelfs een kind bezwaart me, hoe zou ik dan nog den last van een vrouw kunnen dragen?”

„Mag ik je ook niet geldelijk steunen?” smeekt ze.

„Ook dat niet. Je kunt niets voor mij zijn.... nu niet en nooit. Dat is buitengesloten.”

„Heb ik 't bedorven door mijn domheid?” fluistert ze, nauw hoorbaar, dan opeens, met een herleving van energie: „Mady mag er niet door lijden. Tracht haar te overtuigen, dat jouw plan het beste was. Ik zal goed voor haar zijn....”

DERDE BOEK. — EEN NIEUW LEVEN.

I. Krijgsraad.

Op welke manier en door welke argumenten wist Magda niet, maar Cor was ten slotte er in geslaagd zijn recalcitrant dochttertje tot rede.... en tot gehoorzaamheid te brengen, en, den dag na de begrafenis harer moeder, ging Mady met haar nieuwe tante naar Holland mee terug.

't Was alles per correspondentie gegaan, Magda en Cor hadden elkander niet weer gezien.

's Morgens, aan het ontbijt, had zij een briefje van hem gehad.

Lieve Magda,

Naar ik hoop is 't jou beter gegaan dan mij en is de natuur barmhartiger tegenover jou geweest, door je vergetelheid in den slaap te doen vinden. Ik lag den geheelen nacht, zonder één oog te kunnen sluiten, steeds maar met visioenen te kampen van wat had kunnen zijn, maar wat niet kan. Je engelachtige goedheid had beter verdiend dan mijn buffelachtig optreden, maar ook dat kon niet anders. Ik moest hard zijn, uit angst van te week te worden, hetgeen ons beiden, maar jou in de eerste plaats, noodlottig was geweest.

Later, als je tot kalm nadenken zult zijn gekomen, zul je beseffen, dat ik gelijk had.

Wij mogen niets voor elkander zijn, Magda.

Ons weerzien heeft slechts tot een scheiding gevoerd en toch zal het ons wellicht tot een troost wezen, dat wij niet in elkander teleurgesteld zijn.

Dat oogenblik van zaligheid.... hoe kort ook, zal iets goeds zijn om aan terug te denken....

Ook daarvoor is het beter, dat wij elkander niet meer ontmoeten, dan kan onze laatste, wederzijdsche herinnering.... een heerlijke zijn.

Ik kan nu niet meer schrijven.... er wacht mij een zware post, ik moet mijn arme vrouw naar haar rustplaats brengen en mijn bedroefd kindje troosten.

Verleng je verblijf nog met één dag.

Cor.

's Avonds ontving zij een kort schrijven van Cor, enkel het bericht bevattende, dat Mady den volgenden middag, na de lunch, bij haar in 't hotel zou komen en dat haar koffer, met kleeren en verdere kleine bezittingen, ineens naar Holland zou worden gestuurd.

Op 't aangeduide uur verscheen Mady in een schunnig, donker regenmanteltje met een zwart, gelakt hoedje. Blijkbaar was ze hevig onder den indruk van de laatste dagen, maar ze deed haar best om gewoon te zijn en Magda meende haar den grootsten dienst te doen door haar daarin te volgen. Ze reden per auto naar het station en legden het spoortraject bijna zwijgend af.

Ze gebruikten het middagmaal in Arnhem; Magda meende, dat dit prettiger voor Mady zou zijn dan dat ze, terstond bij aankomst in haar nieuw tehuis, met een vreemde zou moeten aanzitten. En juffrouw Wackers zou te opborrelend van nieuwsgierigheid zijn om de verlangde bescheidenheid in acht te nemen.

„Als je moe bent, kun je, bij aankomst, naar bed gaan,” stelde Magda voor, doch Mady, ongewoon als ze was om voor haar eigen gemak te leven, zei verwonderd: „Ik heb toch niets gedaan om moe te worden.”

En toen, na enkele minuten gezwezen te hebben, als zocht zij een vorm voor haar verzoek: „U zoudt mij een groot plezier doen, tante, als u niet op mij lette. Ik ben heusch geen klein kind meer.... en hoe meer u mij aan mijzelf overlaat, des te beter ik mij zal schikken.”

Ze bleef dien avond verder heel stil en gedwee, bladerde in een portefeuille met tijdschriften, haar door Magda gegeven, en stond, tegen tien uur, kalm op, met een collectief hoofdknikje, afscheid nemende van haar tante en van een juffrouw, voor wie zij nog geen reden van bestaan had gevonden.

Dat haar peettante, die nog betrekkelijk jong en flink was er twee dienstboden en nog een soort van oudere dame op nahield om alles voor haar te doen, begreep zij niet. Vooral juffrouw Wackers was een *puzzle* voor haar.

Toen deze haar met overdreven toeschietelijkheid ontving, had Mady onwillekeurig gevraagd of zij een logée was.

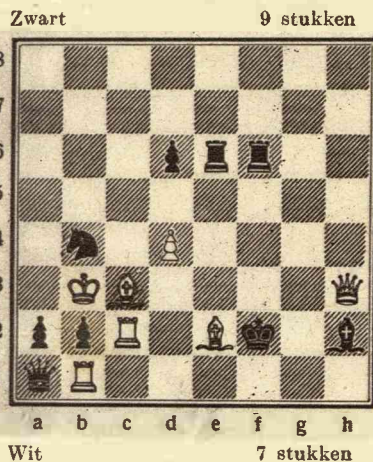
„Och! hoe naïef,” had ze, zoetsappig geantwoord. „Nee, schatje, ik woon hier en ik zal je tante helpen je hier zoo gelukkig mogelijk te maken.”

(Wordt vervolgd).

Schaken.

PROBLEEM N° 43 (tweezet).

Auteur: B. Sommer te Berlijn (Magyar Sakkvilag 1912).



Oplossing probleem N° 40 (vierzet).

1. Th8, Kh6; 2. Tg8, Kg6. 3. Tf6 enz.

g6; 3. Th5 enz.

1., b6; 2. Ke4, h5; 3. gh5: ♚.

Deze opgave was moeilijk op te lossen, niet zoozeer omdat ze een vierzet is, maar meer wegens het eigenaardige spel der torens. Dat de toren eerst naar h8 moet en in de variant 1. Kh6 naar g8, is inderdaad curieus. Toch komt het mij voor, dat het variantenspel belangwekkender is dan de sleutelzet. Als voor den len zet van Zw. pion h7 wordt gespeeld, heeft de Zw. K in h7 een vluchtveld, en nu is het direct benemen van dit veld door den inleidingszet m.i. eenigszins „licht”. Gelijk bekend is, blijft de opgave correct, al ontstaat er na 1. h5 een tweezettige en na 1. h6 een driezettige matvoering.

Winnaar van den Augustusprijs van f2.50 is de heer E. de Korte, te Kortgene (na loting met den heer Hanekamp). G. B. te O. (als regel wordt bij den sleutelzet geen stuk genomen of schaak geboden). Schakende Panorama-lezers neemt deel aan onzen permanenten oplossingswedstrijd, maandelijks een prijs van f2.50

Correspondentie-adres: J. Verstoep Jzn. Fr. Hendrikstr. 37, Delft.

BEZUINIGINGS-ADVIES.

Laat toch geen eksteroogen snijden,
 Dan spaart u in deez' schoone tijden
 Aan pedicure 'n lieve duit
 Plus nog een barometer uit!



Hij: „Wat is dat? Wèer een nieuw costuum? Je bent werkelijk een slavin van de mode!”
 Zij: „Ja, maar mijn juk is licht.”

Biljarten.

Twee zeer verrassende en nauw aan elkaar verwante stooten — genre doorschiet-klotsbal — vindt men in onderstaande diagrammen weergegeven. Het merkwaardige van beide stooten is, dat hoewel het schijnbaar vreeselijk moeilijke problemen lijken, welker oplossing virtuoosachtige capaciteiten bij den speler doen veronderstellen — het inderdaad tamelijk eenvoudige caramboles zijn die iederen doorsnee-biljarter na eenige oefening met het grootste gemak maken kan.

Hoofdzak is dat de ballen nauwkeurig geplaatst worden zooals de teekening aangeeft. Vooral de ligging der ballen 2 en 3 mag geen millimeter daarvan afwijken. In beide gevallen moet met vlakgehouden queue zeer krachtig afgestooten worden en bal 2 dik worden geraakt. Wordt bal 2 ook maar iets te dun getroffen, dan is de schok op bal 3 te weinig krachtig en blijft deze in gebreke om den afstand te doorloopen, welken de gestippelde lijn weergeeft.

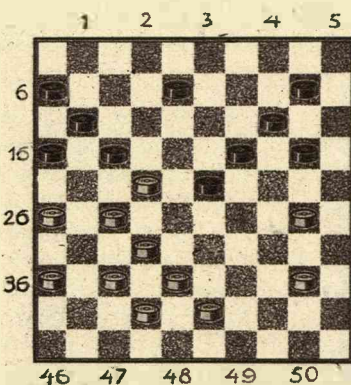
De meeste biljarters zullen bij het probeeren van deze stooten vooral in het begin nog wel eens struikelen over de moeilijkheid om bal 2 dik te raken en toch bal 1 zulk een grooten afstand te doen afleggen. Deze zwaarigheid wordt echter heel eenvoudig opgelost door het maken van een langen „coup de queue”; dat is: in plaats van den gebruikelijken (ongeveer 10 centimeter) afstand tusschen pomerans en linkerhand, een afstand van plus minus 25 centimeter.

Dammen.

Een bloemlezing uit het internationale damleven.

HERM. DE JONGH, Amsterdam.

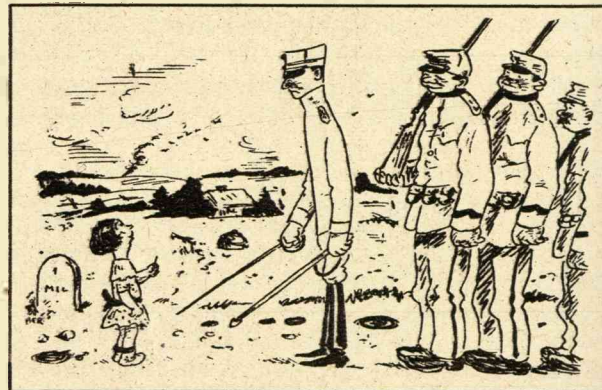
No. 67



Dit zeer geestige stukje van Neerlands kampioen geeft ons een aardig kijkje in het spelsysteem van Herm. de Jongh. Op de meest onverwachte momenten weet hij door een guitigen zet de partij te winnen. Zoo ook hier weer. Zwart meende met 12—17 zijn schijfacterstand in te halen, doch liep daarmee juist in den val. Wit speelde nu namelijk heel listig 30—24!!; zwart is nu wel gedwongen tot 20 × 29, (op 19 × 30, zou direct 40—35! volgen), waarna wit voortzet met den verrassenden zet 38—33!!; zwart moet het meeste nemen door 17 × 48, en nu wit weer 37 — 31!, zw. 48 × 28, wit 27—21 en 31 × 2 wint!

De manier, waarop schijf 17 eindelijk op 28 als dam belandt, is werkelijk geestig en vormt een aardig geheel!

Geo.



„Wilt U a.u.b. even een punt aan mijn potlood slijpen, mijnheer?”

VOOR DE JEUGD

CURSUS IN PAPIERVOUWEN.

IV.

We hebben al meermalen van onze neven en nichten briefjes ontvangen, waarin zij ons vertelden dat de cursus in papiervouwen zoozeer bij hen in den smaak

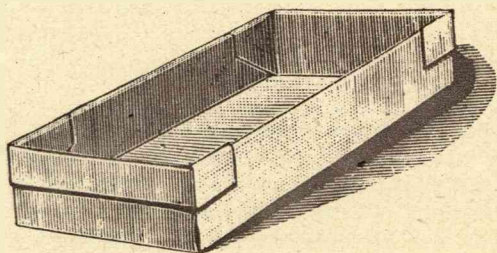


Fig. 1.

valt. Dat doet ons genoegen en daarom hebben we besloten, niet alleen er mede voort te gaan, maar onzen leer cursus uit te breiden.

We hebben tot nu toe maar heel eenvoudige dingen gemaakt, doch er kunnen ook heel moeilijke en mooie voorwerpen van papier gevouwen worden.

Wat we alzoo uit papier vouwen kunnen?

Dat zal ik je eens zeggen. Voor de jongens: legertenten voor hunne tinnen soldaten, huizen, vuurtorens, forten, kerken, kasteelen, booten en oorlogsschepen enz. Voor de meisjes: allerlei huisraad voor de pop, stoelen, tafels, kasten, ledikanten, en zoo meer. Ja, als we heel bekwaam

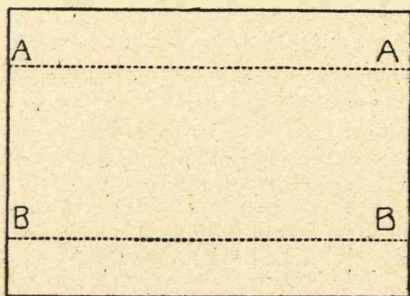


Fig. 2.

zijn geworden, kunnen we voorwerpen uit onze omgeving nammaken, bijv. een brug of kerk uit onze woonplaats.

Wat zeg je daar wel van? Zoudt ge dat alles willen leeren, dan moet ge ijverig en getrouw alle voorwerpen maken die er worden opgegeven. Verzuimt ge dit, dan kunt ge de volgende niet maken.

We gaan nu een taartendoos maken. Kunnen we deze doos maken, dan kunnen we ook allerlei andere voorwerpen vervaardigen, zooals ge in het vervolg wel zult zien. We kunnen echter niet telkens dezelfde figuren

weder afdrukken en beschrijven.

Daarom, jongelui, wilt ge de verschillende voorwerpen, die we u opnoemden, leeren maken, slaat dan geen voorbeeld over en bewaar alle nummers, want we zullen deze ook voor onze volgende lessen, noodig hebben. — We gaan thans, zooals gezegd is, over tot het maken van de taartendoos, die

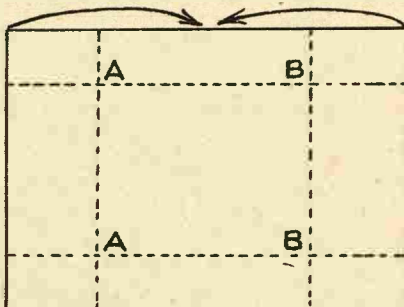


Fig. 3.

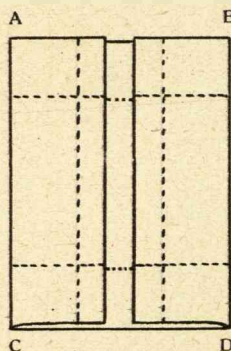


Fig. 4.

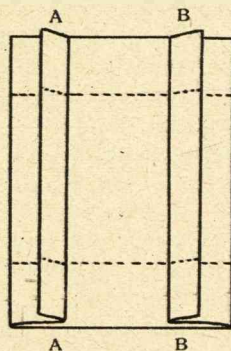


Fig. 5.

we in Fig. 1 zien afgebeeld. Als we die heel mooi maken kunnen, krijgen we haar wel vol met taartjes. Je kunt

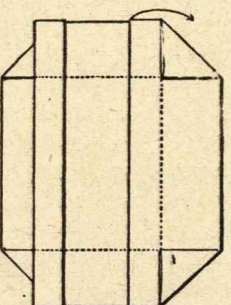


Fig. 6.

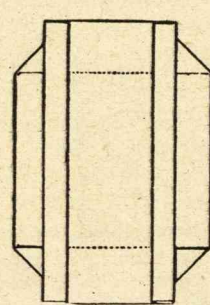


Fig. 7.

niet weten, misschien! Ik gun 't jelui van harte! Om deze doos samen te stellen neemt men een recht-

hoekig vel papier, waarin men aan de beide lange zijden twee vouwen geeft zoover van den kant als men den rand der doos hoog wil maken. (Zie de vouwen A A en B B op Fig. 2).

Na de vouwen weer opengelegd te hebben, vouwt men de beide korte zijden iets breder om. (Zie A A en B B op Fig. 3). Deze breedte omslagen worden voor een gedeelte teruggevouwen zooals we op Fig. 4 kunnen zien. Nadat we deze beide omslagen voor een gedeelte hebben teruggevouwen en zoodoende Fig. 5 gekregen hebben, worden de vier hoeken onder deze omslagen omgevouwen, (Zie Fig. 6), waarna de omslag er weder overheen wordt gelegd (Fig. 7). Dus goed begrepen: de beide smalle vouwen A en B moeten weer glad worden gelegd, waardoor we Fig. 4 wederom krijgen. Vervolgens worden de vier hoeken A, B, C en D omgevouwen en de vouwen A en B er overheen gelegd. Die het nog niet goed begrijpt, kijkt naar eens goed naar de figuren 4 tot 7.

Nu legt men het papier met de lange zijde voor zich en glijdt met beide wijsvingers binnen langs de vouw van den eenen naar den anderen hoek, zooals men op Fig. 8 kan zien verduidelijkt. Heeft men zoo aan beide zijden gedaan en alle hoeken omhoog gewipt, dan is de doos klaar (Fig. 9)

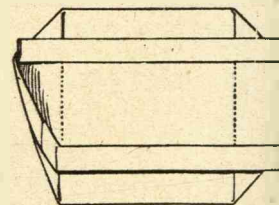


Fig. 8.

EEN GOED MIDDEL TEGEN DE KOUDE.

Weet je hoe men in Schotland de schapen tegen de strenge winterkoude beschermt? Ze worden geteerd, d. w. z. ingesmeerd met een mengsel van teer en boter, en dat de goede dieren dan niet alleen tegen de koude beschermt, maar ook tegen ongedierte! Als zoodanig wordt het ook aangewend door de Russische herders, die in den winter bijv. hun hemden met teer bestrijken, waarna zij ze dan ook uit den treure dragen! Maar dit teren der schapen schijnt een specifiek Schotsche gewoonte te zijn, die in andere landen ten minste heelmaal niet voorkomt!

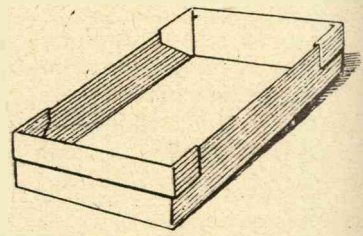


Fig. 9.

OOM TOM.